National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order
Ottawa, Ont. K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
FEB 29
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

P153/c/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 7 (1772) 1984 | NELJAPÄEVAL 16. VEEBRUARIL — THURSDAY, FEBRUARY 16 | XXXV aastakäik

Ottawas nõuti vabadust Niklusele

OTTAWA — Samal ajal kui Nõukogude Liidu saatkonnahoonel oli lipp pooles vardas Andropovi surma puhul, põletasid eestlased selle ees punalipu ja nõudsid vabadust näljastreigis olevale Mart Niklusele. Torontost oli sõitnud laupäeval demonstreerima kolm bussitäit ja pealinnas ühinesid nendega kohalikud kaasmaalased ja mõned Montrealist.

Protestidemonstratsiooni käendajaks oli Eestlaste Kesknõukogu Kanadas ja tegelikeks korraldajateks Marta Kivik, Priit Aruvald, Walter Pent ja Ene Sewchuck-Kukk. Osa võtsid nii noored kui vanad.

Demonstratsioon algas parlamendi hoonete ees kella pool ühe paiku. Rahvahulk kogunes otse parlamendi hoone eesukse ette koos kunstnik Joann Saarniidu poolt valmistatud loosungitega ja üle tosina eesti lipuga. Eestlaste kauaaegne sõber, senator Paul Yuzyk, pidas lühikese kõne. Ta ütles, et peame kasutama kõiki võimalike demokraatlikke viise, et vabastada Niklust ja ühtlasi nõuda oma kodumaale vabadust. Ta nimetas ka, et vabadusenõue kestab edasi, ükskõik, kes Kremlis on pukis. Elmar Maripuu teatririühm esitas viieminutilise etenduse, kus oli ka mälestusviide dr. Jüri Kukk'e surmale.

Demonstreerijad siirdusid siis rivis Ottawa tänavatele. Politsei eskordiga, linnabloki pikkune rivi liikus läbi südalinna Vene saatkonna poole. Kostis hüüdlauseid. Mitmel korral oli kuulda ka „Nyet, nyet, Soviet". Nooremad demonstreerijaid jagasid välja Mart Niklus'e pildiga postkaarte.

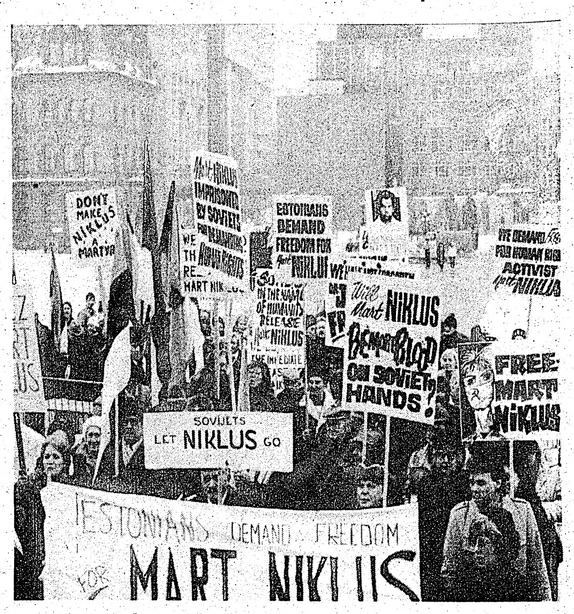

Umbes 150 eestlast võttis osa demonstratsioonist Kanada pealinnas.
Foto — Priit Aruvald

VENE SAATKONNA EES

Jõudes Vene saatkonna tänavale, hakati spontaanselt laulma „Meil merivood on vabad". Kohaliku korra kohaselt demonstreerijad pidid seisma teispool tänavat vasta saatkonnahoonet. Demonstreerijate ja saatkonna vahel seisid õlg õla kõrval rivistatud politsei. Jätkus hüüdlausete hüüdmine. Saatkond ise oli vaikne, kuid hoone ette asetatud automaatkaamerad vahetpidamata jälgisid rahvamarssi. Punalipp lehvis

(Järg lk. 2)

Enn Alfred vanglasse

Ernest Justinian Enn Alfred, kelle vastu oli tõstetud süüdistus petmises, mõisteti esmaspäeval kolmeks ja pooleks aastaks vanglasse. Ta tunnistas end süüdi.

Kohtus iseloomustati Enn Alfredi kui eesti ühiskonna ja advokatuuri lugupeetud liiget, kes majanduslikesse raskustesse sattudes pettis välja oma klientidelt umbes 2,2 miljonit dollarit. Prokurör Jim Atkinson ütles, et Alfred'i ennast peteti 1974. a. investeerimisplaaniga. Ta hakkas oma arveid tasuma klientidelt saadud rahaga, kes olid teadmisel. et ta selle investeerib kõrge intressidega võib paigutab hüpoteekidesse. Varsti tuli Alfredil laenata raha, et tasuda intresse. Ta võttis osa ka rahvusvahelistelaenude organiseerimise skeemist, et saada suurt komisjonitasu.

Advokaat Enn Alfredil, kelle kontor asus Toronto Dominion Centre'is, oli ligi 60 klienti, kelle raha ta kasutas. Prokurör kirjeldas neid kui tavalisi inimesi, kelle respekt advokaatide vastu on suurem normaalsest.

Enn Alfred, kes on praegu 49 aastane, tuli Kanadasse 1951. a. Tema vend Arvo tunnistas, et Alfred koolitas oma nooremad vennad arstiks, arhitektiks ja inseneriks, töötades ööd ja päevad oma õpptöö kõrval.

Enn Alfredi tegevus avastati Law Society of Upper Canada revisjoni tulemusena, ta. kaotas õigused ja kuulutas end maksujõuetuks. Alfred on abielus ja neil on tütar.

Prokurör ütles, et tema seadusevastane tegevus koormab teisi advokaate, kes peavad korra kohaselt heastama osa tema klientide kahjud.

Demonstrandid põletavad punalipu N. Liidu saatkonna ees Ottawas.
Foto — Priit Aruvald

N. Liidu uueks juhiks Konstantin Tshernenko

N. Liidu kommunistliku partei poliitbüroo nimetas esmaspäeval, 13. veebruaril partei peasekretäriks ning Juri Andropovi järglaseks kõrgema võimu kandjana N. Liidus Konstantin Tshernenko.

Konstantin Tshernenko on 72-aastane ning konservatiivsete vaadetega kommunist, kes võimu jaotamist kellegiga ei soovi. Ta algab sealt, kus surm lõpetas Juri Andropovi tegevuse N. Liidu elu viimisel kõvakäelise kommunistliku korra juurde.

Presidendina ja partei peasekretäna Juri Andropov püüdis elustada N. Liidu raskustesse sattunud majanduslikku ja poliitilist elu. Ta hakkas nõudma riigi bürokraatialt viljakamat tööd, töötajatelt suuremat töödistsipliini ja kodanikelt lojaalsust

(Järg lk. 2)

T.E. Lasteaia 20 a. juubeli ja Vabariigi aastapäeva AKTUS

Laupäeval, 25. veebruaril kell 10.00 h.
Eesti Maja suures saalis.
LASTE ETTEKANDEID,
KOHVILAUD ja KLASSIDE KÜLASTAMINE
Tasuta sissepääs

T. E. AIANDUSKLUBI

Neljapäeval, 23. veebruaril 1984
kell 7.30 õhtul Eesti Majas

LOENG

E. Kuris ja M. Lepik:
„ILUPÕÕSAD"

Valguspildid ● Kõik teretulnud!

T.E.R.R. KUNGLA esitab suuresinemise
KAVAL ANTS JA VANAPAGAN
10. märtsil 1984 kell 7.00 õ. Minkleri auditooriumis
1750 Finch Ave. E.
Piletid: täiskasvanuile $8.00, õpilased ja pensionärid $6.00
Piletid saadaval: liikmetelt, Poko's ja Abistamiskomitees

Eesti Vabariigi aupeakonsul ILMAR HEINSOO ja EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS ühisel korraldusel
VABARIIGI 66. AASTAPÄEVA VASTUVÕTT
Eesti Majas reedel, 24. veebruaril 1984 kell 7.30 õ.
Osavõtumaks $25.– isikult. Eelregistreerimine soovitatud EKN büroos, 958 Broadview Ave. Toronto M4K 2R6 või helistada 465-2219.
KÕIK KAASMAALASED ON PALUTUD OSA VÕTMA!

AKADEEMILINE PERE AUSTAB
EESTI VABADUSRISTI KAVALERE
Pühapäeval, 26. veebruaril Tartu College'is kohe pärast Eesti Vabariigi aastapäeva aktust.
LÜHIKE EESKAVA, SUUPISTED JA VEIN
Sissepääs tasuta
Korraldajad: Eesti Korporatsioonide Liit, Eesti Üliõpilaste Selts

MONTREALI EESTI SELTSI korraldusel toimub
EESTI VABARIIGI 66. AASTAPÄEVA AKTUS
laupäev., 25. veebr. 1984 kell 5.00 p.l. — CROATIA HALL, 4990 Place deLa Savanne, Montreal (ligidal Plamondon Metro jaamale)
Peakõneleja – EPP ARUJA ● ÕNNE LAIKVE laulab DAGMAR KOKKERI saatel
MONTREALI EESTI SEGAKOOR ● INGRID TÄRK klaveril ● Mängib KAJA orkester
Maistvad suupisted pääsme hinna sees. ● Sissepääs $10.00 ● Kõik teretulnud

TORONTO EESTI SEGAKOORI
POP-KONTSERT
pühapäeval, 11. märtsil kell 3 p.l.
West-Toronto Secondary kooli Aulas, 330 Lansdowne Ave.
Juhatab UNO KOOK ● Solist sopran ANNA TAMM-RELYEA ● Klaveril CHARLES KIPPER
Pääsmed saadaval kooriliikmeilt ja kohapeal enne kontserdi algust.

Eesti Vabariigi 66. Aastapäeva KONTSERT-AKTUS

PÜHAPÄEVAL, 26. VEEBR. 1984 algusega kell 3.00 p.l. toimub TORONTO ÜLIKOOLI AULAS (Convocation Hall) KING COLLEGE RD.

Vaimulik osa — õp. TÕNIS NÕMMIK
Aktusekõne — Esto '84 esimees TOOMAS METSALA
Tervitus eestlastele — E.V. aupeakonsul ILMAR HEINSOO
Tervitus külalistele — REET MARTEN-SEHR
Langenute mälestamine — VÕITLEJATE ÜHING — ÜLO TAMRE
Eesti lipp 100 aastat — UDO PETERSOO

Kaastegevad: Põimik — Skautlik noorus — E. Kiilaspea

Kontsertosas kaastegevad: Estonia Orkester — U. Kook, Toronto Eesti Meeskoor — C. Kipper, Andres Raudsepp — solist, Lembit Avesson — orel, Omar Daniel — klaver

Sissepääs $5.00 koos kavaga
Õpilased ja lapsed tasuta

Uksed avatakse kell 2.00 p.l.

Pärast aktust kohvi ja koogid Eesti Majas Eesti Maja ja T.E. Seltsi korraldusel. Pääse $2.00
Esineb — Rahvapillide Orkester

TORONTO EESTI SELTS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

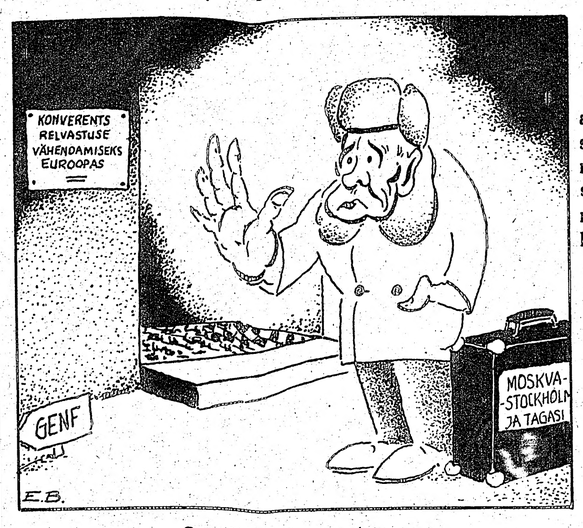

Gromõko: „Njet, njet . . ."

USA ja Balti riigid

NEW YORK (ME) — Balti riigid USA poliitikas — selle pealkirja all avaldas välisministeerium oma uuest GIST bülletäänis USA poliitilised seisukohad. Kahel leheküljel, mis bülletäänis pühendatud Balti riikidele, on üldiselt korratud juba eelnevalt teadaolevaid USA seisukohti okupeeritud Eesti, Läti ja Leedu suhtes. Neile lisanduvad mõned vahepeal toimunud avaldused, mis puudutavad Balti riikide küsimust.

GIST-is on sissejuhatavalt rõhutatud, et USA ei tunnusta Eesti, Läti ja Leedu 1940. a. toimunud õigusevastast jõuga N.Liitu inkorporeerimist. USA valitsus jätkab nende okupeeritud riikide iseseisvusaegsete viimaste valitsuste diplomaatiliste esindajate tunnustamist ja nendega sellekohast suhtlemist, andes nende esinduste juhtidele täielikult diplomaatidele kuuluvad eesõigused ja puutumatuse. Nende tegevuse peasihiks on: vaba Eesti, Läti ja Leedu.

Järgnevalt on käsitletud lühidalt Helsingi Akti ja üteldud, et alates 1940. a. kui USA eelmainitud seisukohta teatavaks tehti, on Balti riikidele vabaduse (taotlemise) küsimus leidnud laialdast poolehoidu. USA seisukoha selgitamiseks meie delegatsiooni asesimees deklareeris 1980. a. Madriidi järelkonverentsil taas seda, et — USA ei tunnusta Balti riikide relvajõuga teostatud illegaalset inkorporeerimist N.Liitu; samuti, et ka (Helsingi Akti) IV peatüki alusel territooriumite okupeerimine või nende absorbeerimine vastuolus rahvusvahelise õiguse põhimõtetele on illegaalne ja et see on vastavalt kohaldatav ka Balti riikide suhtes.

Edasi on märgitud, et läinud suvel 61. a. möödumisega USA-lt Balti riikidele antud de jure tunnustamisega avaldas president R. Reagan Balti riikide kohta käiva seletuse, mille USA peaesindaja andis üle UN-i peasekretärile. Tsiteeritakse selle sisu — mis eesti ajakirjanduse kaudu läinud suvest üldiselt on teada, ja kus taas rõhutati kindlalt USA seisukohti, samuti Helsingi Akti deklaratsiooni, — et kõigil rahvastel on õigus täielikule vabadusele oma sise- ja välispoliitikas koos oma majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise elu korraldamisega ilma välisjõudude segamiseta, jne.

GIST lisab, et Balti diplomaatilised esindused on iseseisvad, rippumata USA finantsist. Neid majandatakse Eesti, Läti ja Leedu riiklikest fondidest, millised blokeeriti USA-s 1940.a. USA toetab uudiste saatmist nende rahvaste omas keeles Ameerika Hääle ja Vabadusraadio kaudu. USA saadik Moskvas ja meie kabineti-tasemel olevad ametiisikud ei külasta Balti riike. N.Liit on täielikult teadlik USA sellest poliitikast, ent USA see positsioon ei ole mitte kahjustatud USA ja N.Liidu vahelisest üldisest kahepoolsest läbikäimisest, ja kui aegajalt meie suhtleme USA kodanike huvides Balti riikides asuvate perekonnaliikmete ühendamiseks siinsetega või kriminaalse juurdlemise alal.

Seda äsja ilmunud GIST bülletääni „The Baltic States: US Policy" — January 1984, on väljaandeks mõjutanud oma hiljutiste eritaotlustega Balti Vabadusliit, nagu meile seda teatab liidu juhatus. Bülletääni on sobiv levitada kõigil maadel ja seda on võimalik tellida kas — Bureau of Public Affairs, Department of State, Washington, D.C., Balti riikide esindustelt või Balti kesksetelt org. -delt, kelledel neist ärakirjad olemas.

Milleks aatomrelvad Eestis ja Lätis?

Lugesime äsja selle lehe veergudelt, et Eesti ja Läti territooriumid on muudetud Nõukogude Liidu sõjalaagriteks. On ehitatud lennuvälju, merebaase ja on installeeritud aatomlaengutega missileid. See on sama mustri järgi, nagu on installeeritud aatomrelvi Tshehhis, Ida-Saksamaal ja võib-olla veel mujal Euroopas.

Nõukogude Liidu ammune strateegia on olnud nihutada oma fronte teiste maade territooriumile, et seal vastu võtta esimesed purustavad löögid teiste rahvaste arvel ja sellega säästa oma rahvast ning asustusi. See on alatu mõtlemisviis, mitte ainult ekspluateerides teisi rahvaid, vaid ka oma verevalamist teostada teiste arvel. Selle vastu tuleb valjult ja laialt protesteerida ja nõuda vene vägede väljaviimist, kuigi sellest praktilist kasu ei ole. Ometi meie protesteerime, nõuame ja otsime kaitset oma rahvale. Meie välismaadel saame seda teha, allutatud ja satelliitsusse sunnitud rahvastel puudub see võimalus.

Kas vene relvad eesti territooriumil näiteks on offensiivsed või defensiivsed, oleneb milliseks kujuneb tulevane võitlus. Kuid mingit kaitset aatomrelvadega ei saa kujutada. Nad on sihitud Lääne-Euroopa maade vastu. Võib-olla neid relvi ei ole läänepiiridel üldse tarvis, sest N. Liitu saab rünnata ka üle nende positsioonide.

Seega, olenemata läänepiiride tugevast relvastamisest, säästetakse need koguni, mis ka ainuõige, ja suunatakse löögid strateegiliselt olulistele punktidele Venemaal, et halvata tagala transporti, õlivarusid ja muud vajalikku sõjapidamiseks. Võib-olla lukustatakse N. Liidu välja- ja sissepääsud meredele, ja tehakse N. Liidu laevastik ja allveelaevastik kahjutuks sel teel.

Sarnasel juhul N. Liidu frontide nihutamine läände oleks asjata, sest sisemaa vajab kaitset, mis on hajutatud läände.

Ka vana Rooma riik oli suur ja vägev, tungis kogu Euroopasse, Aafrikasse ja Aasiasse, et ekspluateerida ja hävitada teisi. Nüüd on isegi Rooma riigi nimetus kadunud ja endisest hiilgusest on ainult varemed järgi.

Seda rada käib ka Nõukogude Liit, kelle toorust, vägivalda ja röövkäike ei taha ükski teine rahvas. Raskus seisab vaid selles, et teised rahvad ei ole leidnud, kust otsast Kremlile tarkus pähe ajada.

Ka meil ei ole see päris selge. Kuid ometi meil välismaadel on võimalus olemas oma häält tõsta ja meie rahvale moraalset kaitset nõuda. Kus E.V. aastapäev hakkab lähenema, siis on siin põhjust oma sõna ütelda. Ka eelolevad Eesti Päevad peaksid võtma poliitilist ilmet, et saaksime näidata oma värvi ja jällekordselt ütelda, mida tahame.

N. Liidu suurus ja vägevus ei tähenda midagi. Ka dinosaur ja mammotid olid suured ja vägevad. Nad on ammu kadunud maakeralt. Kuid kärbsed ja sääsed on endiselt alles ja elavad üle ka kõige karmimad talved ja suuremad veeuputused.

V.

Helle Rannik:

Kellel ja millal on vaja täita tulumaksulehte

1983. a. on tulumaksuvaba just üle $9100 isikul kui abikaasal on vähem kui $570 tulu. Üksikul umbes $5800 ja pensionäril umbes $2300 rohkem.

HELLE RANNIK

Väga tähtis on maksuleht õigeks ajaks sisse saata. Hiljemalt 30. aprillil postitada või esimesel mail Adelaide'i kontori kasti panna. Hilinenud lehed kuuluvad karistuse alla, mis on 5% maksmata maksust, 1% iga kuu eest kuni 12%. Hilinenuid uuritakse ka põhjalikumalt, kuna hooajal jätkub tööjõudu ainult ebatavaliste lehtede uurimiseks. Revideerimine toimub mitmel viisil.

HINDAMINE (Assessment)

Katab — arvestusviga või mitte lubatud mahaarvestusi,
— RRSP on kõrgem kui lubatud
— kompuuter ei saa arvet vastu võtta

Näit.: Vanem nõuab lapse abiraha,aga ei näita sissetulekuna. Investeeringu või erapensioni sissetulekult pole tehtud vastavat mahaarvestust.

Maksuameti poolt tehtud muudatused teatatakse „Notice of Assessmentil". Tähtis on ise uurida, ka parandus on õige.

Näit.: Kui on lapse abiraha näidatud teise vanema lehel, tuleb teatada, sest see parandus poleks automaatne. — RRSP ülejääk võib olla ülekantav järgmisse aastasse.

ÜMBERHINDAMINE (Reassessment)

toimub enamasti mingi kirjaliku nõudmisega: Ette tuua andmeid või dokumente, 15 päeva jooksul. Vastamata nõudmisele järgneb enamasti „Notice of Reassessment" milles nõutakse lisamaksu ja intressi.

Kirjal peaks olema revideerija nimi ja telefoninumber. Kui andmed pole kohe saadavad, tuleb teatada ja rohkem aega nõuda. Kõigile nõudmistele p e a b vastulause (notice of objection) esitama 90 päeva jooksul.

Mitte anda rohkem andmeid ega dokumente pakkuda, kui nõutud.

□

REVIDEERIMINE

Revideerijate arvates kõige suuremad ümberhindamised tehakse vabakutseliste, äriomanikkude ja komisjonitasu saajate osas. Nende maksustav sissetulek on enam kui $40,000, või on kasutatud mingi väljapääsutee (loophole),mis toob suure tagasimaksu (refund).

Kui kuulute nende hulka, olete viis korda tõenäolisem kandidaat kui tavaline.

Revideerimine toimub mitmel põhjusel. Kaebajad: kõik kaebused uuritakse. Näit.: Keegi teatab, et ta naaber ei täita tulumaksulehte aga käib igal kevadel reisimas. — Uus juuksuriäri kaebab, et keegi teeb oma keldris elektrilokke.

Tark ei räägi oma saavutustest.

On soovitav vältida tähelepanu tõmbamist silmapaistvate ja järskude muudatustega tulumaksulehel ühest aastast teise.

TULUMAKSULEHT

Inglise keeles kasutatakse tulumaksulehe täitmise reeglina väljendust „three C's" (Complete, Correct & Comparable — täielik, õige ja võrreldav).

TÄIELIK. Kas nõutud andmed on antud? Näiteks,kui sünnipäev puudub;tekib küsimus kas leht on ikka teie oma.

Kõik andmed ei ole seadusega nõutud. Näiteks dividendi- ja intressi sissetuleku tabel (Schedule 4) on vabatahtlik. Võib teha oma nimistu või lihtsalt investeeringu sissetuleku tõendid (T-5ed) juurde lisada.

Lisada tulevad ka nõutud kviitungi originaalid, mitte koopiad. Tuleb kindlaks teha, et nad on „Official Receipt for Tax Purposes", mitte ajutine kviitung.

Samuti ka mitte sisse saata andmeid, mis pole nõutud, nagu kolimiskulu paberid, see tähendab dokumendid alles hoida ja saata sisse, kui neid hiljem nõutakse.

ÕIGE. Tähtis on näidata arvusid oma õigetel kohtadel tulumaksulehel. Näiteks: — Kui on privaatpensioni näidatud muu sissetulekuna, ei saa vastavat mahaarvestust.

Kord oli halvatud lapse mahaarvestus näidatud rida allpool, „Õpilase" mahaarvestusena. Kuna puudus vastav kviitung, oli see maksuametis muudetud veel rida alla „abikaasalt ülekantud summale" ja sealt eemaldatud revideerija poolt.

VÕRRELDAV. On soovitav täidetavat tulumaksulehte eelmiste aastate omadega võrrelda. Näiteks: — kui varem oli üürist sissetulek ja nüüd pole, tekib küsimus,kas on maja müük näidatud kapitali kasvuna, „Capital Gain'ina"? — Kas on sissetulekus või mahaarvetuses suuri muudatusi?

Kuigi pangad ei pea sissetuleku tõendid (T-5d) saatma alla $100 intressi eest, oodatakse siiski selle sissetuleku näitamist. Sama kehtib ka hüpoteekide, „Savings Bondide" ja valitsuse poolt makstud intressikohta eelmise aasta tagasimaksust (refund).

Kui tulumaksuleht on igal aastal täidetud erineva isiku või firma poolt, on võrdlus eriti tähtis, sest uuel firmal puuduvad endised andmed. Sellepärast on soovitav eelmise aasta ja ka abikaasa andmeid näidata.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Kas võiks . . ?

Eesti tähtpäevade kalendris on Vabariigi sünni tähistamine ikka olnud esikohal. Eeldusel, et tahame ka tulevikus rahvusena püsima jääda, peame oma riigi loomist tõelise väärikusega ka edasipidi pühitsema. Kui suur osa aastapäeva aktustest peaks olema rahvuskultuuriline, kui kaua peaks publikut laskma kannatada kõnemeeste meelevalla, kui palju kõigest esitatust peaks olema suunatud võõraste õpetamisele ja kui palju omade rahvustunde tiivustamisele, on küsimused millele mõtlemiseks ei tundu korraldajail kunagi aega olevat. Enamasti viiakse aktus läbi juba mõnikümmend aastat vanade tavade kohaselt. Nii kuuleme,kuidas kõnemehed kordavad mõnd lihtsat teesi mitmes erinevas sõnastuses, ning ikka ja jälle võime kogeda eestlaste head kasvatust,kui publik tormiliselt aplodeerib mõnele Kanada riigimehele, kes meid lätlaste pähe on kiitnud. Selline silmnähtavalt hoolimatu häältekerjamine peaks küll kuulajaskonna vaikseks jätma, ent ometi pole see nii. Torontos kuulub rutiinipärastе toimingute hulka ka veel skautlike noorte kavaväline isetegevus. Ammendamatu agarusega sõeluvad paljud poisid ja tüdrukud suurema osa aktuse ajast rõdudel edasi-tagasi ning sisse ja välja. On igati arusaadav, et kõned,mis pahatihti vanadelgi une silma toovad, ei suuda paeluda noorte tähelepanu ega neile mingit elamust pakkuda. See üldtuntud tõik peaks olema teada kõigil noortejuhtidel. Katse jätta muljet, et olukord ei ole nii, on üsna mõttetu. KAS VÕIKS siis juhid noorte osavõttu selliselt korraldada, et need, kes paigal ei suuda püsida, viibiks lavatagustes tubades, kuni neil on tulnud aeg kavatäitjaina lavale tulla? Publiku silma alt ja kuuldekaugusest väljas olles avaneks neil võimalus teha seda, mida nad juhtide väidete kohaselt alati teevad — rääkida omavahel eesti keelt.

HARRI KIVILO

SUURTE KOGEMUSTEGA EUROOPA RÄTSEP
õmbleb
KVALITEET-MATERJALIST
naistele ja meestele
KOSTÜÜMID ● MANTLID
● ÜLIKONNAD
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Nüüd saadaval uued Euroopa stiilis thermoaknad, kolmes värvis, kahe- ja kolmekordse klaasiga.
Tasuta hindamine.
Helistage päeval töökoda tel. 832-2238. Kodus 769-0932.
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele St., Maple, Ontario L0J 1E0

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

N. Liidu . . .

(Algus esiküljel)

kommunistlikule korrale. Ta püüdis efektiivsemaks muuta riigi transporti, et põllusaadusi ja tööstuste toodangut kiiremini tuua tarbija asukohta ja sellega vähendada kroonilist tarbe- ja toitainete puudust kohtadel. Andropovi lühikene valitsemise periood ei võimaldanud temal midagi saavutada transpordi parandamise alal, turg jäi endisesse olukorda, kuid politsei ja partei täitsid oma ülesande kiiresti ja kuulutasid kadu dissidentidele. Agendid avastasid neid suuremal hulgal ja kohtud karistasid dissidente kõrgemal määral. Lõpptulemuseks oli rahulolematuse ja dissidentide arvu suurenemine, mitte vähenemine. Tööproduktiivsus hakkas langema viimastel kuudel ja sama võis tähele panna töödistsipliini juures. See paranes vähe, kuid hakkas samuti langema. Konstantin Tshernenkol on tõsiseid raskusi edasimineku, Andropovi kingi kandes.

JÄRGLANE

Küsimus lahenes iseeneses möödunud esmaspäeval, kui Moskvast teatati, et N. Liidu kommunistliku partei ülemnõukogu poliitbüroo on määranud partei peasekretäriks Konstantin Tshernenko, kes võttis vastu president Andropovi matusele tulevaid väliskülalisi ja juhatab matuse tseremooniat. Välisvaatlejad kuni selle ajani olid tegevad, et selgitada võimalike kandidaatide väljavaateid Andropovi järglaseks saamisel ja ennustada selle juures, milliseid muudatusi ühe või teise kandidaadi nimetamine Andropovi järglaseks võib enesega kaasa tuua N. Liidu poliitilises ja majanduslikus elus.

Peamiseks küsimuseks on välisvaatlejatel olnud, kas partei hoiab võimu oma käes või jagab seda sõjaväe kõrgemate juhtidega, nii nagu see teostus Poolas, kus kindral Jaruzelski kehtestas sõjaväelise diktatuuri ja partei vaikival nõusolekul hoiab maal kindla korra.

Kui poliitbüroo tahab hoida partei käes võimu, siis välisvaatlejate arvates võimalikuks Andropovi järglaseks peeti Alijev, Romanov, Gorbachev või Tshernenko, kõik tugevad partei liini pooldajad ja kaitsjad.

Koos Andropovi järglase määramisega partei peasekretäri kohale, poliitbüroo määras ära ka N. Liidu poliitilise suuna ja vahekorra läänеriikidega, eriti USA valituse ja president Reaganiga. Ennustuse tegemine N. Liidu suhtes on üldiselt raske, nagu Winston Churchill kord ütles. See on üks mõistatuste maa, mis mässitud mõistatuste sisse.

A.N.

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Ottawas . . .

(Algus esiküljel)

saatkonna katusel pooles mastis, Andropovi surma tõttu.

Pikkamööda muutus demonstratsioon emotsionaalseks. Karjuti hüüdlauseid kõvemine, eriti noortega eesotsas, ja põletati punalipp rahva aplausi saatel. Saatkonna ees kestis demonstratsioon üle poole tunni, mil bussid jõudsid kohale. Demonstratsiooni lõppes Eesti hümni laulmisega, mis oli kõige liigutavam moment. Vene saatkonna ees sini-must-valge lippude meri - noored ja vanad, sõjaveteranid, kooliõpilased - kõik ühendatud, hümni lauldes.

□

Demonstratsiooni jälgisid CTV ja CBC filmimehed. Õhtustes uudistes, kell 6:30 ja kell 11:00, andis CTV pikema rapordi. CBC andis ka raporti, kuid ainult Ottawa piirkonnas. Toronto piirkonnas CBC seda ei näidanud.

□

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas teatab, et Niklus'e vabastamise aktsioon jätkub. Palutakse igat kaasmaalast kirjutada oma parlamendiliikmele ja nõuda Mart Nikluse vabastamist. Tänatakse kunstnik Joann Saarniit'i plakatite valmistamise eest. Samuti neid, kes annetasid kulude katteks — Märt Pihl, Erik Altosaar, Tõnis Birkenbaum jt.

Maailmalaagri „Eesti Lipp" juhtkond. juht. ngdr. Silvia Birk-Terts, maailma külalisosak. juht. ngdr. Tiia Kütt. 2. ri skm. Jaan Lepp, skautlaagri juht n informatsiooniosakonna juht skm. Er

Skautlike kolm akt

Maailmalaagrisse n
majandusliku toetuse han

Maailmalaager „Eesti Lipp" läheneb pikkade sammudega oma eesmärgile, mis on laagri algus laupäeval, 30. juunil 1984 Kotkajärvel. Üheksapäevane maailmalaager eesti gaidlikele ja skautlikele noortele tervest maailmast eelneb Ülemaailmsetele Eesti Päevadele Torontos, mis teatavasti avatakse pühapäeval, 8. juulil. ESTO '84 avamispäevaks on maailmalaager lõppenud ja poisid ning tüdrukud, kes seda soovivad,tuuakse bussidega Torontosse, et osavõtta Ontario Places toimuvast avamistseremooniast ja sellele järgnevast Estoramast.

Eesti gaidide ja skautide malevad tegutsevad peale Kanada veel Ameerika Ühendriiges, Rootsis, Saksamaal ja Austraalias, kusjuures suuremad esindusüksused tulevad naaberriigist Ameerikast ja Rootsist. Kuid ka kaugelt Austraaliast tuleb kaheksa noort ja juhti.

Osavõtjate arv on kalkuleeritud seitsmesajale. Selle laagrivõe teenimiseks on rakendatud praegu ühel või teisel viisil sadakond Kanada

Balti suusa

Balti suusavõistlused olid sel aastal eestlaste korraldada ja need toimusid Devils Elbow's, mäesuusatamises laupäeval, 4. veebruaril ja murdmaa-suusatamises pühapäeval 5. veebruaril.

Mäesuusatamises kujunesid tagajärjed järgmiselt:

SLALOM. Tütarlapsed 12 ja nooremad. 1. Avdra Puzeirs, Leedu 99,90. Võistles üksinda.

Naised 13 ja vanemad. 1. Heli Isberg, Eesti 80,70. 2. Hedi Later, Eesti 109,56. 3. Kathy Kajaks, Läti 116,25.

Vanemad poisid 13 - 16 a. 1. Toivo Lainevool, Eesti 79,52. 2. Ivar Rasa, Läti 84,71. 3. Paulius Bekeris, Leedu 87,62.

Mehed 17 - 44 a. 1. Larry Later, Eesti 70,95. 2. Paul Väärse, Eesti 72,69. 3. Ravo Lainevool, Eesti 74,57.

Veteraanid 45 a. ja vanemad. 1. L. Stosiuans, Leedu 92,82. 2. H. Later, Eesti 111,71.

SUUR SLALOM. Tütarlapsed 12 a. ja nooremad. 1. Avdra Puzeirs, Leedu 85,11. Võistles üksinda.

Naised 13 a. ja vanemad. 1. Heli Isberg, Eesti 64,72. 2. Lisa Kness, Läti 65,31. 3. Hedi Later, Eesti 84,30.

Vanemad poisid 13 - 16. a. 1. Ivar Rasa, Läti 65,94. 2. Ivars Miczits, Läti 66,94. 3. Peter Rugelis, Läti 67,29.

Mehed 17 - 45 a. 1. Larry Later, Eesti 57,80. 2. Paul Väärsi, Eesti 61, 43. 3. Alfred Kelle, Läti 63,80.

Veteranid, mehed 45 a. ja vanemad.

APRILLIS ILMUB
TEREMI JU
Estonia mässust, sõjast, Berli
millega autor, HANS MERET, asjaolusid ja mõnegi „plaadi teis ajaloost meie paguluse 40-ks a lugemiseks EST
KALJU JÕGI, autori sõbrana, tuvõtu umbes 300-ja lhk. kõvas mille hinnaks on eel-tellijale ko Tellijaile varutakse nummerdat köited. — Tellimise
KALJU JÕGI, 55 Dugg Canada, M4V 1Y1. Te

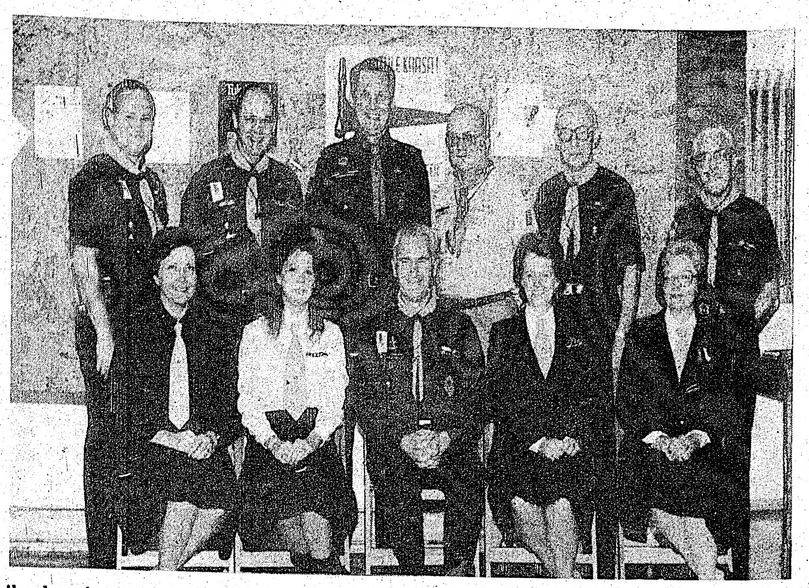

Maailmalaagri „Eesti Lipp" juhtkond. 1. rida vasakult: majandusosak. juht gdr. Anne Orunuk, gaidlaagri juht. ngdr. Silvia Birk-Terts, maailmalaagri juht skm. Egbert Runge, abijuht ngdr. Anne-Mai Kaunismaa, külalisosak. juht. ngdr. Tiia Kütt. 2. rida: tehnilise osak. juht skm. Silver Kask, programmiosakonna juht skm. Jaan Lepp, skautlaagri juht nskm. Rein Pajo, julgeolekuosakonna juht skm. Enn Kiilaspea, informatsiooniosakonna juht skm. Ervin Aleve ja administratsiooniosakonna juht skm. Gunnar Mitt.

Skautlike noorte kolm aktsiooni

Maailmalaagrisse registreerimine, majandusliku toetuse hankimine ja Õnnetaaler

Maailmalaager „Eesti Lipp" läheneb pikkade sammudega oma eesmärgile, mis on laagri algus laupäeval, 30. juunil 1984 Kotkajärvel. Üheksapäevane maailmalaager eesti gaidlikele ja skautlikele noortele tervest maailmast eelneb Ülemaailmsetele Eesti Päevadele Torontos, mis teatavasti avatakse pühapäeval, 8. juulil. ESTO '84 avamispäevaks on maailmalaager lõppenud ja poisid ning tüdrukud, kes seda soovivad, tuuakse bussidega Torontosse, et osavõtta Ontario Places toimuvast avamistseremooniast ja sellele järgnevast Estoramast.

Eesti gaidide ja skautide malevad tegutsevad peale Kanada veel Ameerika Ühendriiges, Rootsis, Saksamaal ja Austraalias, kusjuures suuremad esindusüksused tulevad naaberriigist Ameerikast ja Rootsist. Kuid ka kaugelt Austraaliast tuleb *kaheksa noort ja juhti.*

Osavõtjate arv on kalkuleeritud seitsmesajale. Selle laagrivăe teenimiseks on rakendatud praegu ühel või teisel viisil sadakond Kanada gaidide ja skautide malevate juhti, kelle ülesandeks on maailmalaagri põhjalik ettevalmistamine ja tegelik läbiviimine Kotkajärvel. Tegutsevad seitse maailmalaagri osakonda ja gaid- ning skautlaagri juhtkonnad. Allorganite vajaduse järele toimuvatele koosolekutele lisandub maailmalaagri juhtkonna koosolek iga kolmas nädal. Ühendusepidamine Kanadas ja välismaadega toimub kord kuus ilmuva ajalehe „Sõnumid" kaudu.

Praegu on käsil kolm aktsiooni. Esimene on neist noorte ja juhtide registreeimine 1. aprilliks s.a. Kui keegi ei ole registreerimislehte saanud oma üksuse kaudu või eesti gaidlikud/skautlikud noored, kes vastavad maailmalaagrisse „Eesti Lipp" vastuvõtutingimustele, tegutsevad aga Kanada üksustes, siis on soovitav kirjutada aadressil: ngdr. Mai Meret, 43 Glenmount Park Road, Toronto, Ontario, M4E 2N1. Telef.: 690-6131.

Teine aktsioon on pöördumine eesti ühiskonna poole Kanadas majandusliku toetuse saamiseks maailmalaagri läbiviimiseks. Selle aktsiooni tagajärgedest oleneb eriti laagri programmi kujundamine, mis teatavasti on Eesti lipu väärikas austamine lipu juubeliaastal. Nii noored kui juhid maksavad laagrimaksu, mis katab toitlustamise laagrivahendite transpordi, märkide ja muud kulud. Viimastel aastatel toimunud kaks samalaadset majandusaktsiooni Kotkajärvele uudismaa ostuks ja esindusüksuse saatmiseks skautide maailmajamboreele 1983 näitas, et meie rahvusgrupi süda tuksub eesti noortele.

Kolmas aktsioon on traditsiooniline gaidide ja skautide õnnetaaler, mis kordub igal aastal, nagu meie suurima rahvuspüha Vabariigi aastapäeva pühitsemine. Ka selle sissetulek sellel aastal läheb suuremas ulatuses maailmalaagrile.

Õnnetaalrite müügil on seekord väike vigur juures, mida kindlasti kõik ostjad mõistavad kui paratamatust. Poisid ja tüdrukud küsivad õnnetaalri eest seekord kaks dollarit.

Kui arvestada, et õnnetaalreid on „müüdud" ühe dollari eest kolmkümmend aastat, siis hinna tõstmine kahekordseks ei vaja selgitust praeguses inflatsioonist ümbritsetud maailmas. Ka selle hinna juures on õnnetaaler „odavmüügil" ja loodetakse, et täiskasvanud kaasmaalased omandavad rohkem kui ühe õnnetaalri.

200 kuulas loenguid tulumaksust ja pärandist

Umbes 200 oli tulnud neljapäeva õhtul Toronto Eesti Majanduslubi loenguid tulumaksust ja pärandist. Toodi lisatoole, osa seisid ustel, koridoris ja mõned läksid isegi tagasi koju.

Mitte kunagi ei ole Eesti Majandusklubi loenguõhtul olnud nii palju rahvast, nentis esimees Hugo Later avasõnas. Arvati, et kuulajaid tuleb 50—60 ja seepärast ruumgi valiti vastav. Näib, et vana tõde peab paika — kui juttu on kas tervisest või majandusest, pole kuulajatest kunagi puudu.

TULUMAKSUST

Isiklikust tulumaksust kõneles endine maksurevident Helle Rannik, kellel raamatupidamise ettevõte „Hellarra Services". Oma valguspiltidega selgitatud loengus ta käsitles olulisi küsimusi seoses isikliku tulumaksuga ja andis kasulikke juhendeid. (Toome need üksikasjalikult käesolevas ja järgmistes lehtedes teisal). Seoses tulumaksuga pidas lektor praegu kõige kiireloomulisemaks registreeritud säästuplaani RRSP sissemaksu tegemise möödunud aasta arvel, mille viimaseks tähtpäevaks on 29. veebruar.

RRSP lükkab edasi tulumaksu maksmise ajale, kui isikul on väiksem sissetulek ja eriti oluline neile, kel pole erapensioni.

PÄRAND

Pärandustombu planeerimisest kõneles advokaadifirma Bell, Temple partner advokaat Tõnis Laar. Ta andis kokkuvõtliku ülevaate, mis juhtub surma korral lahkunu varandusega, käsitades testamenti ja seadusjärgset pärimist. Varandus võib olla elamu, korter, suvila, pangaarve, võlatähed, aktsiad, väärismetallid, registreeritud säästukapital (RRSP), paadid, autod, maalid, pensionid jne. Surma korral on oluline, kelle nimel need on ja kes on nimetatud pärijaks. Kui näiteks perekonnaelamu on ühisvarana kahe abikaasa nimel, läheb ühe abielupoole surma korral varandus automaatselt üle teisele. Sama kehtib ka ühise pangaarve puhul, kui RRSP dokumendis on nimetatud pärija jne. Kõik varandus, mille omandiõigus ei lähe üle automaatselt, moodustab surma korral pärandustombu, mis jaotatakse lahkunu viimase soovi — testamendi — alusel, või kui see puudub, vastava seaduse järgi. Ontarios läheb vara lasteta lesele, kui on lapsi siis kuni 75.000 dol. saab lesk ja lapsed vastava jaotustabeli alusel, sugulased. Ja kui pärijaid pole, saab varanduse Ontario provints.

TESTAMENT

Testamendiga määrab isik kes on tema pärijad. Seda võib teha paberile pannes kahe tunnistajaga või siis oma käega kirjutatult. See uus lubatud testamendi vorm ei vaja tunnistajaid. Testamendis tuleb määrata selle täitja — üks või mitu. Need võivad olla ka pärandi saajad. Täidesaatjatel on õigus saada tasu kuni 5% pärandi väärtusest. Keskvalitsus võtab lõivuks 5 dol. igalt 1000-dollarilt. Pärandusmaksu Kanadas ei ole (väljaarvatud Quebeci provints), kuid keskvalitsus tahab saada tulumaksu. Maksuameti silmis surma korral isiku varandus oleks nagu müüdud turuhinnaga ja pärijad peavad maksma kapitali kasvu maksu, samuti läheb RRSP viimase aasta tuluks jne.

Kuidas vähendada pärijate tulumaksu? Lektor ütles, et aitaks kas igavesti elada või õigel ajal sularahas kätte anda. Muud palju pole teha, sest riik tahab saada pärandist oma osa ja kunagi ta selle ka saab.

Ta rõhutas vajadust teha testament — nii nooremalt kui vanadel. See on eriti oluline eestlastele, kel paljudel veel sugulasi kodumaal. Sellega väldime oma kogutud vara võõrastesse kätesse sattumise. Tuleks: 1) teha oma vara inventuur, 2) nimistu oma perekonnaliikmetest, 3) otsustada, kellele jätta oma vara, 4) leida testamendi täidesaatjad ja saada neilt nõusolek, 5) viia need andmed advokaadi kätte või siis teha ise testament.

Vastades küsimustele lektorid seletasid, et testament on maksev ka siis kui tunnistajad on surnud, testament võib olla eestikeelne, ärist ostetud testamendivorm vajab kahte tunnistajat jne.

ADVOKAAT TÕNIS LAAR

Eesti Majandusklubi loenguõhtul täitsid kuulajad saali. Vasakul seisab klubi esimees Hugo Later.
Foto — S. Preem

Balti suusavõistlused

Balti suusavõistlused olid sel aastal eestlaste korraldada ja need toimusid Devils Elbow's, mäesuusatamises laupäeval, 4. veebruaril ja murdmaa-suusatamises pühapäeval 5. veebruaril.

Mäesuusatamises kujunesid tagajärjed järgmiselt:

SLALOM. Tütarlapsed 12 ja nooremad. 1. Avdra Puzeirs, Leedu 99,90. Võistles üksinda.

Naised 13 ja vanemad. 1. Heli Isberg, Eesti 80,70. 2. Hedi Later, Eesti 109,56. 3. Kathy Kajaks, Läti 118,25.

Vanemad poisid 13 - 16 a. 1. Toivo Lainevool, Eesti 79,52. 2. Ivar Rasa, Läti 84,71. 3. Paulius Bekeris, Leedu 87,62.

Mehed 17 - 44 a. 1. Larry Later, Eesti 70,95. 2. Paul Väärse, Eesti 72,69. 3. Ravo Lainevool, Eesti 74,57.

Veteraanid 45 a. ja vanemad. 1. L. Stosiuans, Leedu 92,82. 2. H. Later, Eesti 111,71.

SUUR SLALOM. Tütarlapsed 12 a. ja nooremad. 1. Avdra Puzeirs, Leedu 85,11. Võistles üksinda.

Naised 13 a. ja vanemad. 1. Heli Isberg, Eesti 64,72. 2. Lisa Kness, Läti 65,31. 3. Hedi Later, Eesti 84,30.

Vanemad poisid 13 - 16. a. 1. Ivar Rasa, Läti 65,94. 2. Ivars Miczits, Läti 66,94. 3. Peter Rugelis, Läti 67,29.

Mehed 17 - 45 a. 1. Larry Later, Eesti 57,80. 2. Paul Väärsi, Eesti 61, 43. 3. Alfred Kelle, Läti 63,80.

Veteranid, mehed 45 a. ja vanemad. 1. Rein Lainevool, Eesti 76,56. 2. Hugo Later, Eesti 87,68.

Ajad võeti elektrooniliste kelladega ja on toodud sekundites. Eriauhinna parimale mees mäesuusatajale võitis Larry Later ja naistele Heli Isberg. Auhindadeks olid medalid. Võistlustest võttis osa kogusummas 20 võistlejat, nendest 9 eestlast, 8 lätlast ja 3 leedulast.

MURDMAAVÕISTLUSED. Noored tütarlapsed 12 a. ja nooremad - 2,5 km. 1. Marja-Leena Roos, 14,47. Võistles üksinda.

Naised 35 a. ja vanemad - 7,5 km (Ligikaudne) 1. Reet Roos, 45,41. 2. Imbi Lainevool, 48,00. 3. Milvi Loite, 53,44.

Noored poisid 12.a. ja nooremad - 2,5 km. 1. Arno Türk, 21,05. 2. Martin Roos, 25,19. 3. Peeter Türk, 25,34.

Veteranid, mehed 45 a. ja vanemad - 15 km (Ligikaudne) 1. Ülo Vastopä, 58,05. 2. Uno Limit, 61,22. 3. Theo Vellend, 62,00.

Ajad on toodud minutites. Võistlustest võttis osa 16 võistlejat, kes kõik olid eestlased. Balti Spordiliidu poolt oli võistluste peakorraldajaks määratud Arvo Oiling. Starteriks ja ajavõtjaks oli Margus Tae. Neid abistasid Leida Oiling, Kaari Türk, Kuno Veskoja, Lembit Saar ja Valden Sadul. Võistlused olid väga hästi korraldatud. Isegi nii hästi, et peakorraldajale ja tema abilistele võistlejate poolt tunnustust-avaldati.

APRILLIS ILMUB UUDITEOSENA

TEREMI JUTUSTUS

Estonia mässust, sõjast, Berliinist, K-Z laagrist ja muust millega autor, HANS MERET, toob esile seni-avaldamata asjaolusid ja mõnegi „plaadi teise poole" viimase 50-ne aasta ajaloost meie paguluse 40-ks aastaks tulusaks ja õpetlikuks lugemiseks ESTO/84 puhul.

KALJU JÕGI, autori sõbrana, on avanud eel-tellimiste vastuvõtu umbes 300-ja lhk. kõvas köites illustreeritud raamatule, mille hinnaks on eel-tellijale koos saatekuluga ainult $20.00. Tellijaile varutakse nummerdatud ja autori poolt signeeritud köited. — Tellimised saata aadressil:
KALJU JÕGI, 55 Duggan Ave. Toronto, Ont.
Canada, M4V 1Y1. Tel.: (416)-487-2094.

Summer Canada '84
Rakendame homset tööjõudu täna tööle!

Igaüks teab, et suvetöö annab võimaluse õpilastele teenida raha et jätkata õppimist. Kuid see on ainult osa sellest kavast. Suvetöö võimaldab tööpraktikat, mis aitab kergendada tulevikus pideva töö leidmist. Tööandja, kes võtab õpilasi tööle, võimaldab neil areneda töökogemustes, millised on samuti kasulikud tulevikus.

Kanada valitsus käendab Kanada Suvetöö Programmi, andes toetust palgamaksmisel ja katab kulusid, mis tööga seoses.

TEIE VÕITE KAASA AIDATA, LUUES TÖÖKOHTI ÕPILASTELE KANADA SUVETÖÖ PROGRAMMIS

Kanada Suvetöö Programm võimaldab kasulikku tööd kohalikkudele õpilastele. Programmi alusel peab palkama kolm kohalikku õpilast ja nad oma toodetega või oma tööga olema kasulikud ühiskonnale. Kõik tööd peavad olema täis tööajaga ja kestma suvejooksul järjestikuliselt 6—18 nädalat.

KES ON ÕIGUSTATUD TÖÖANDMISEL TOETUST SAAMA?

Ühiskondlikud ja vabatahtlikud grupid, elukutselised või tehnilised ühingud, kohapealsed riiklikud või eraettevõtted on enamuses eelistatud Kanada Suvetöö Programmiks rahalist abi saama.

KUIDAS AVALDADA SOOVI

Kui Teie organisatsioonil on mõni idee Kanada Suvetöö Programmiks, võtke ühendust Canada Employment Centre või Employment Development Branch'iga, mis allub Immigration of Canadale. Saate informatsiooni ja sooviavalduse täitmise formulare. SOOVIAVALDUSE ANDMISE VIIMASEKS TÄHTPÄEVAKS ON 24. VEEBRUAR 1984.

Kanada Tööameti Keskus, Canada Employment Centre, annab Teile lisainformatsiooni alljärgnevate Suvetöö Programmide üle:

- SUMMER CAREER ACCESS a student wage subsidy program
- CANADA EMPLOYMENT CENTRES FOR STUDENTS a summer job placement service
- RCMP and DEPARTMENT OF NATIONAL DEFENCE student employment programs

Employment and Immigration Canada — John Roberts, Minister
Emploi et Immigration Canada — John Roberts, Ministre

Canada

„Kalevi" pere Anton Õunapuu lipuväljakul „Jääpurika" laagri avamisel. Rivi ees keskel laagri juht Kaarel Truuvert. Foto — A. Tralla

Rekordiline osavõtt Kalevi Lipkonna talilaagrist

Kalevi lipkond tähistas oma talvise tegevusperioodi haripunkti talilaagriga „Jääpurikas", mis toimus 28.–29. jaanuaril Kotkajärvel. Laupäeva hommikuks oli kohale jõudnud 52 laagrist osavõtjat ja seega loodi uus Kalevi pere rekord. Eriti tore oli noorte seas näha laagris 9 hundut, kelledest suurem osa esimest korda osa võtsid.

Ilm oli kõigiti soodne: lund oli palju, tuult oli vähe, päike paistis, ja külm ei teinud kurja.

Alates juba reede õhtul, sõitsid mootorsaanidega Tiit Tralla ja Indrek Uukkivi edasi tagasi mööda Estonian Road'i, kärutades laagri varustust kohale, ja sama töö ootas ees laupäeva hommikul. Kui kõik olid kohal, heisati Anton Õunapuu väljakul sini-must-valge lipp, laagri juht Kaarel Truuvert tervitas osavõtjaid ning Tiit Tralla luges palvuse.

Laupäevane tegevus koosnes nskm. Margus Tae juhtimisel suusamatkast Takkeri järve juurde, kus pikk rida Kalevlasi nii suuri kui väikseid, tegid ilusa ringsõidu. Videvikus organiseeriti lipuvarastamise mäng, ilma suuskadeta, ja mängu lõpuks oli selgelt näha, et suuskadel olek hulga kergem on kui sügavas lumes sumamine.

Peale maitsvat õhtusööki, mille Tiina Tralla linnas oli valmistanud, peeti lõke peamajas kamina ees. Seal tehti palju laulu, kanti ette nalju isegi vanemate poolt, ja Indrek Uukkivi rääkis jutu Eesti Vabadussõjast, kuidas üks noor poiss sangarliku teoga lahes võitluses. Siis jagati igale tõrvikud ja siirduti pikas rivis vaikselt peaväljakule skautluse juubeli kivi ümber. Tõrvikute rõnga valgusel mälestati paljaspäi lahkunud skm. Helmut Jaaguste't. Siis kutsuti rõngasse noored Arvo Laansoo, Mati Pajo ja Arno Türk, kes andsid oma skauditõotuse põlvili Kalevi lipu ees. Nende poiste 3 tõrvikut jäeti põlema mälestuskivi juurde ja kõik lahkusid jälle vaikselt.

Järgnes kuum kakao ja saiad köögi juures, ning saun nendele, kes soovisid.

Niipea kui pühapäeval hommikuste ülesannetega toime tuldi, läks lahti suusavõistluseks, kus tulemused olid järgmised:

Vendurid — 1. koht: Toivo Lainevool, 2. koht: Erik Türk, 3. koht: Raimo Karhunen.

Skaudid — 1. koht: Paul Tae, 2. koht: Arno Türk, 3. koht: Mati Pajo.

Hundud — 1. koht: Peeter Türk, 2; koht: Eero Laansoo, 3. koht: Toomas Orav.

Varsti peale võistluse lõppu löödi mootorsaanidel jälle hääled sisse ning algas väljavedu. Samaaegselt tehti välistulel lõuna, viinivorstid ja saiad, kus iga mees hoolitses oma kõhu eest. Järgnes lipulangetamine, kus Kaarel tänas kõiki nähtud vaeva eest ja lootis veel suuremale osavõtule järgmine aasta.

Pakiti viimased asjad, Andres Terts viskas Kalevi maja katuselt viimase labidatäie lund, Arnold Tralla lõi köögile viimase puhtuse läike peale, peamaja pandi korda, ja lahkuti — rahus.

RE & RE AUTO COLLISION
TEEN IGASUGUSEID AUTOKERE PARANDUSI
Räägitakse eesti keelt.
Helistage: 251-4544. Külastage: 37 Magnificent Rd., Etobicoke

Valdu Lillakas kõnelemas. Foto — S. Preem

Vanad ja noored tähistasid Laidoneri sünnipäeva

Toronto Eesti Võitlejate Ühingu, Soomepoiste ja skautide ühisel korraldusel tähistati pühapäeval, 12. veebruaril Eesti Majas vabadussõjaaegse Eesti sõjavägede ülemjuhataja kindral Laidoneri 100. sünnipäeva piduliku aktusega.

Palvuse pidas praost Andres Taul, võrreldes Laidoneri tegevust Eesti sõjavägede ülemjuhatajana Moosese ja Joosua tegevusega Iisraeli rahva väljatoomisel Egiptusest.

Aktusekõne pidas Valdo Lillakas, kes andis ülevaate kindral Laidoneri elust ja tegevusest, märkides eriti tema kiiret edasijõudmist hariduse alal ja tõusmist silmapaistvaks sõjaliseks juhiks Vene keiserlikus armees. See oligi põhjuseks, miks Laidoner kutsuti Eestis formeeritava 1. rahvusliku diviisi ülemaks ja hiljem nimetati sõjavägede ülemjuhatajaks Vabadussõjas.

Kuu aega pärast Vabadussõja lõppu Laidoner lahkus omal soovil ülemjuhataja ametkohalt. Vabariigi valitsus ülendas ta sel puhul kindralleitnandiks. 1. dets. 1924, kui kommunistid üritasid valitsuse kukutamist Eestis, kindral Laidoner nimetati uuesti Eesti Sõjavägede ülemjuhatajaks lühemaks ajaks ja 1934. a. sõjavägede juhatajaks.

Pärast lahkumist ülemjuhataja ametkohalt oli kindral Laidoner tegev mitmel poliitilisel ja ühiskondlikul alal. Ta oli riigikogu liige, Eesti esindaja Rahvaste Liidus ja täitis mitmed ülesandeid Rahvaste Liidu volinikuna. Kodumaal ta valiti eesti noorte, noorkotkaste ja skautide juhiks. N.Liidu okupatsioonivägede tulekul Eestisse 1940. aastal kindral Laidoner arreteeriti oma kodus, sai 2 tundi aega hädavajaliste asjade kaasavõtmiseks ja küüditati Venemaale. Esimeseks peatuskohaks oli asula Moskva läheduses ja hiljem Permis, kus elamistingimused olid äärmiselt viletsad.

N.Liidu ametliku andmete kohaselt ta suri seal.

Skaudiorganisatsioonide nimel Ermi Soomet andis ülevaate eesti noorte organiseerimisest Eestis ja Laidoneri tegevusest noorkotkaste ja skautide peavanemana Eesti iseseisvuse ajal. Rahvuslikel motiividel need noorteorganisatsioonid hoiti eeldi, kuid Laidoner oskas olla neile mõlemaile vaimseks juhik kuni Eesti okupeerimiseni N.Liidu poolt. Paguluses töötavad endised noorkotkad ja skaudis ühiselt, ülemaailmses skautlikus organisatsioonis.

Aktust kaunistas sopran Tamara Norheim kolme lauluga. Klaveril saatis teda tütar Linda.

Kirjalikult tervitasid aktuse korraldajaid aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Laidoneri üks lähemaist kaastöölistest EV Sõjaministeeriumis iseseisvuse ajal, major Tiivel ja Montreali Võitlejate Ühing.

Lõppsõnas Toronto Võitlejate Ühingu abiesimees Rafi Moks tänas korraldajate nimel esinejaid ja tervitajaid. Ta lõpetas aktuse Benjamin Franklini palvega: Aita mind isa, et ma truuks jääksin oma isamaale, vahva oleksin teda kaitstes', austaksin tema seadusi ja põlgaksin reetmist ja igasugust türanniat. Aita mind Isa!

Tamara Norheimile ja tema tütrele andsid skaudid lilli. Aktuseruum oli kaunistatud aktusest osavõtvate organisatsioonide lippudega. Rahvast oli Eesti Maja keskmine saal täis. Enne lippude väljaviimist lauldi Eesti hümni.

Kindral J. Laidoneri 100 a. sünnipäeva tähistamise aktusest osavõtjaid. Foto — S. Preem

ESTO '84 uue lille nimeks

Jaanuari viimasel neljapäeval toimus Toronto Eesti Aiandusklubi aastakoosolek T.E.Majas. Koosoleku avas klubi esimees M. Lepik. Aastakoosoleku juhatajaks valiti E. Kuris ja protokollijaks Jeanette Anton. Tegevusaruandest, mille esitas M. Lepik, selgus, et klubil on 80 liikmemaksu maksnud liiget, korraldati viis referaat-õhtut, millest oli keskmiselt 51 osavõtjat.

Ettekannetega esinesid R. Kuris „Taimetoitlus", J. Oinus „Püsililled", J. Luik „Kevadisi töid puuviljaaias", E. Kuris „Mis on uudist aianduses", M. Lepik „Soelava", J. Oinus „Sibullililled ja M. Jürima „Minu töö Black Creek pioneeride külas". F. Kaljuste kinkis raamatukogu alustamiseks klubile 25 aianduslikku raamatut, mille eest avaldati tänu. Referaat-õhtuvõistlus-tunne loodust, koostati tegevusraamat Leida Homits'a poolt, auliikmetest said möödunud aastal J. Hion 90 aastaseks ja A. Haavaniit 80 aastaseks. Majandusaruande esitas laekur M. Joasaare. Järgnesid tegevuskava M. Lepiku ja eelarve M. Joasaare esitusel. Käesoleval aastal jätkub klubiline kokkutulek referaat-õhtute näol. 23. veebruaril vaatleb E. Kuris ilupõõsaid ja M. Lepik esitab valguspilte ilupõõsastest. Märtsis käsitab Hilja Jukkum maitseaineid, aprillis vaatleb dr. J. Terasmäe Aljaska taimestikku. Sügisel on kavas loengud krüsanteemidest ja aiandusarhitektuurist. Suvel on esialgu kavas külastada huvitava taimestikuga Black Creek pioneeride küla, kus annab seletusi seal töötav M. Jürima. Klubi liikmemaksuks jäeti endiselt $5.00 aastas. Liikmetel on loengutest osavõtt tasuta, kuid külaliste osavõtu maksuks otsustati $1.50 referaat-õhtul. Aruanded ja tegevuskava koos eelarvega kinnitati ühelhäälel. Avaldati tänu kõigile, kes olid möödunud aastal klubi tegevusele kaasa aidanud.

Juhatusse valiti uutena M. Jürima. Endistest said juhatusse M. Lepik, J. Oinus, E. Kuris, M. Joasaare, Jeanette Anton, Leida Homits ja J. Roand. Kandidaadiks jäi E. Tammisto. Revisjonikomisjoni moodustasid V. Piigli, Elsa Vellner ja E. Hallas, kandidaadiks V. Ojasson.

Kohalalgatatud küsimuste all esitas uudisena M. Lepik tema poolt avastatud ja valiku teel saadud suvelille lemmaltsa — impatiensi, mis kuulub Bliz lemmaltsade hulka. Uus taim on rohelise ja valgete kirjude lehtedega ning punaste õitega. Tavalised Bliz lemmaltsad on roheliste lehtedega. Keskmiseks kõrguseks on sellel taimel 30 sm. ja õied on 4 sm. läbimõõduga. Uue lemmaltsa — impatiensi nimeks otsustas koosolek võtta „ESTO '84", seega tähistades meie rahvusliku suursündmust. Otsustati leida võimalusi „ESTO '84" paljundamiseks ning levitamiseks. Nagu teame, on lemmaltsad väga populaarsed suvelilled.

Klubi 15 aastapäeva otsustati 1985. a. jaanuaris tähistada piduliku aastakoosolekuga. Nagu on selgunud, on T.E. Aiandusklubi ainukene taoline klubi väljapool ikestatud kodumaad. Peeti vajalikuks informatsiooni andmist teiste maade aiandushuvilistele ESTO ajal, selleks otsustati panna klubi juhatuse telefoni numbrid vastavatele teadete tahvlitele Toronto Eesti Majas ja mujal.

Järgnes kohvi, maitsevad koogid ja kringel perenaiste Leida Joasaare, Leida Homitsa ja Õie Kurise poolt korraldatuna.

Pärast kohvi järgnesid M. Lepiku valguspildid ja huvitavad seletused seente, lillede jne kohta. Esitatu moodustas peaaegu oma ette loengu. Tänuga perenaistele ja kõigile osavõtjatele lõppes klubi aastakoosolek.

EKs

Montrealist eelseisva Vabariigi Aastapäeva tähistamise meeleolus

Montreali Eesti Selts — olles tähistanud oma viiekümnendat juubeliaastat aasta tagasi, elab edasi eestlaste keskse organisatsioonina. Nüüd ette valmistades eelseisvat Eesti Vabariigi 66. aastapäeva aktust — Selts on annud välja „Montreali Sõnumid", milles on ülevaatlikult antud tagasivaade meie elule Montrealis aastavahetusel 1983/84. Selles ülevaates on öeldud:

„Enamik meist on viibinud võõrsil kauem kui kodumaa päikese all. Ühed mälestused on tuhmunud, teised kui oleks eile juhtunud. Meil kõikidel on mälus romaan Eesti ajaloo raskeimast ajastust ja meie pääsemisest kiskja lõugade vahelt. Kui oleks ainult lugejaid! Palju on järele jäänud tuttavaid, sõpru ja sugulasi kodumaal. Meie kõik oleme võidelnud omamoodi Eesti Vabariigi eest, nii kodumaal kui ka võõrsil. Selgitanud kommunistliku propaganda telgitaguseid ja valesid. Püüdnud maha rebida „Potjomkini külade" kulisse. Eesti ühiskonna ja kultuuri säilitamine on olnud ja on meie kõikide südameasi. Noorte juhtimine ja kontinuiteet generatsioonide vahel on olnud pidevalt päevakorral. Kui edukad me oleme olnud? Kas oleme lasknud mööda võimalused, et teha kõik, mis võimalik, Eesti hüvanguks? Palju on tallatud tühja tuult! Kui palju seemet on langenud viljakale mullale? Need ja veel palju teisi küsimusi kerkib esile. Vastuseid annavad järgmised põlved. Aastavahetusel anname aru endile, keegi ei nõua meilt pihtimist. Kirikuskäik üksi ei tee kedagi usklikuks, kuid stimuleerib, ergutab ja suunab ususse kahtlejaid. Tuleme kokku Eesti Vabariigi aastapäeval! See on vähestest eestlaste välistest tunnusmärkidest. Keegi ei näe, kas loeme eesti raamatut või tellime eesti ajalehte. Toetame üksteist lootuses ja usus Eesti tuleviku iseseisvusesse. Me oleme partisanid võõral maal. Igaüks on parima arusaamise järgi.

Montreali Eesti Selts"

Eesti Vabariigi 66. aastapäeva aktus toimub laupäeval, 25. veebruaril „Croatia Hall" saalis — 4990 Place de la Savane (samas, kus toimus viimane Kevadpidu). Aktusekõnelejaks on Epp Aruja. Ta on 26-aastane seltskondlikult aktiivne noor. Alaline asukoht Torontos. Aktusele järgneb laudades koosviibimine. Esinevad Montreali eesti noorte „Kuppari" rahvatantsijad 16-liikmelises koosseisus, Montreali Eesti Segakoor 36-liikmelises koosseisus ja tantsuks mängib „Kaja" orkester Torontost, juhatab Allan Liik.

Laudade reserveerimine toimub Heino Lestal kaudu — 697-0791 ja Valmar Kuroli läbi telefonil 488-5542.

Montreali Eesti Seltsi juhatuse koosseis sellel aastal on: esimees Richard Leitham, abiesimees Markus Pedriks, laekur Valmar Kurol, abilaekur Mart Pedriks, sekretär Heino Lestal ja ürituste organiseerija Helle Leitham.

□

Oma reeglipärast tegevust jätkavad üsnagi intensiivselt Montreali Eesti Pensionäride Klubi, kes oma liikmete arvu poolest on nüüd kõige suuremaks eesti organisatsiooniks Montrealis. Käies koos reeglipäraselt igal reedel, on klubil õnnestunud oma kokkutulekuid sisustada üsnagi edukalt mitmesuguste ettekannetega.

Korrapäraselt jätkab oma kooskäimisi Montreali Eesti Segakoor, omades kingituseks noore koorijuhi Ingrid Tärki näol, kes õppides muusikat Montreali McGilli ülikoolis oli end just spetsialiseerunud koorijuhtimise alale. Omaaegsed teised koorid Montrealis – Montrealis Eesti Meeslaulu Seltsi Meeskoor — kord üsnagi suur koor oma 45 liikmega, on nüüd ajalugu, samuti veidi väiksem naiskoor. Edasi kannavad oma tegevust Montreali Eesti Naisselts, Montreali Eesti Noorte Täienduskool, rahvatantsutrupp „Kuppari" ja Montreali eesti skautlikud noored. Kõik need grupid kasutavad Montreali Eesti Jaani Koguduse seltskondlikku saali, mis on kujunenud omamoodi väikseks Eesti Majaks.

Ja Jaani koguduse korrapärased jmalateenistused igal pühapäeval ja pühade ajal omavad edasi oma hinnatud osa. Koguduse õpetajaks on Heino Laaneots.

□

Kui keegi vahest on huvitatud eestlaste üldarvust Montrealis, siis Eesti Seltsi kogutud andmetel *see on praegu* 600 ümber. Nendest on 465 koguduse liikmed.

HENN ARVO

Valiti esimene naisõpetaja

Thunder Bay kogudus soovib Olvi Pint'i oma vaimulikuks

Kui Thunder Bay koguduse hooldaja õpetaja Johan Teras 8. okt. 1983. a. oma lahkumise jumalateenistuse pidamiseks oli jõudnud kohale laupäeva õhtul hilja, siis ta oli olnud teel Chicagost juba varahommikust saadik. Vaevalt voodisse heitnult haigestus ta ja viidi ambulantsiga haiglasse. Tema poolt viimaseks määratud jumalateenistus 9. okt. jäi pidamata.

Koguduse juhatus pöördus diakonõpetaja Olvi Pint'i poole hingekarjase asendamiseks. O. Pint teenis kogudust novembrikuu jumalateenistusel, naisringi lastejõulupuu-jõululaadal ja ka jõululaupäeval. Koguduse osavõtt oli igakord hea. O. Pint andis oma nõusoleku õpetaja kohale kandideerimiseks. Täiskogu sai kutse valimistest osavõtma 22. jaan. 1984. a. Selleks päevaks oli piiskop Karl Raudsepp tulnud armulauaga jumalateenistust pidama ja oma juuresolekuga valimisi sanktsioneerima. Täisõiguslikuks valijaks loeti koguduse liige, kes oma 1983. a. liikmemaksu on tasunud. Häälte lugejateks esitati ja valiti: Andrei Kalda, Aino Reiljan ja Ain Kurm. Valijaid oli 69 isikut ja neist hääletasid 52 O. Pint'i poolt, 17 vastu.

Piiskop Raudsepp õpetajaks valitud õnnitledes ütles, et sellega on tehtud kiriku ajalugu, sest diakonõpetaja Olvi Pint on esimene naine, kes valitud ühe E.E.L.K. koguduse hingekarjaseks. Tema ordineerimiseks tuleb äraoodata peapiiskopi ja konsistooriumi luba, mis piiskop Raudsepp'a arvates võiks saabuda lähema kuue kuu jooksul.

S.P.

□

Nagu EELK Kanada praostkonna praost Andres Taul ütles „Meie Elule", ei ole EELK konsistoorium ja peapiiskop Stokholmis võtnud seisukohta naiste ordineerimise küsimuses. See tuleb arutusele Esto '84 ajal Torontos peetaval kirikukongressil.

KEVAD TULEB AIANDUSNÄITUSTEGA

Kevad jõuab kalendrist ette ja jõuab Torontosse juba 22. veebruaril aiandusnäitustega. Näitusväljakul avatakse siis kaks näitust — autode hoones lille- ja aianäitus ja Queen Elizabeth Building'is ujumisbasseinid, saunad jne. Näitused kestavad 24.—26. veebruarini.

Vabariigi aastapäeva tähistamine Kolmainu koguduses

Eeloleval pühapäeval, 19. veebruaril kell 3 p.l. peetaval Kolmainu koguduse jumalateenistusel meenutatakse meie riiklikku iseseisvuse sündi.

Jumalateenistuse järele on koosviibimine kohvilauas. Päevakohase kõne peab Kalju Tori. Laulusoolod on nii jumalateenistusel kui ka koosviibimisel Silvi Proemilt.

Sõjaväged kind

2.

Balti-saksa kavatsusest ülemjuhataja kindral Laidoner sai esimese teate 24. veebruaril 1919, kui temal ei olnud nimetamisväärseid sõjalisi jõude lõunapiiril, arvates Valga linnast läänepool. Ettenägelikult ta arvestas, et balti-saksa väeosadega võib tulla sõjaline kokkupõrge — ja kui see tuleb, siis on vajalik vaenlast hävitavalt lüüa, et ei tekiks teist vaenlast ning pikaajalist sõda kahel rindel.

Märtsikuu lõpul ülemjuhataja tegi korralduse 3. diviisi formeerimiseks kindral Põdderi juhtimisel, allutas temale kõik väeosad, mis tegutsesid Valga linna ja Riia-lahe vahelisel alal ning hakkas ettevaatuse mõttes tõmbama välja teistest rindelõikudest üksikuid väeosi oma reservi, et nendega vajaduse korral toetada 3. diviisi võitluses Landesveeri vastu.

SÕDA LANDESVEERIGA

Kui Landesveer ja Rauddiviis major Fletcheri juhatusel hakkasid Riiast liikuma põhjapoole ja jõudsid 3. juunil raudtee liinile, mida kasutati eesti väeosade järelveoteena Ida-Lätimaal tegutsevate väeosade varustamisel, Eesti sõjavägede ülemjuhataja nõudis nende väeosade tagasitõmbamist ja rakendamist idas, võitlemiseks kommunistide vastu. Major Fletcher ja tema väeosad ignoreerisid seda nõuet ja jätkasid liikumist põhjapoole, kuni tekkis sõjaline kokkupõrge Eesti 3-nda diviisi väeosadega Võnnu linna piirkonnas, Lätimaal.

Lääneriikide sõjalised esindajad ja vaatlejad Baltikumis püüdsid teha kõik, et hoida ära sõjaline kokkupõrge kahe punaarmee vastu võitleva väekoondise vahel. Korraldati vaherahu ja mitmed kokkusaamised võitlevate poolte esindajate vahel. Eesti valitsusele ja vägede ülemjuhatajale avaldati survet, et eesti-väeosad tõmmatakse tagasi eesti-läti rahvusliku keelepiirile. Kindral Laidoneri kindlal nõudmisel Vabariigi valitsus sellega ei nõustunud ja 20. juunil, ootamata ära ametlikku vaherahu lõppu, Landesveer ja Raudsiviis ründasid 3-nda diviisi väeosi laial rindel, et sellest läbi murda ning jõuda esialgse eesmärgina eesti-läti rahvusliku keelepiirile ja siis edasi tegutseda vastavalt tekkinud olukorrale. Tulemuseks oli ajalooline Võnnu lahing, kus kolme päeva kestel eesti väeosad võitlesid fanaatilise visadusega oma ajaloolise vaenlase vastu, riivistasid vaenlase sissemurdes ja viskasid ta üksused tagasi kallaletungi lähtejoontelt. Vaenlane kannatas raskeid kaotusi, jooksis verest tühjaks ja öösl vastu 23. juunit alustas üldist taandumist, et sissepiiramist vältida eesti väeosade poolt.

Et võit Landesveeri üle oleks totaalne, ülemjuhataja andis selle lahingu kestel 3-nda diviisi ülema käsutusse vabadussõjaaegse võimsama löögiüksuse — soomusrongide diviisi, kaks ratsa- ja ühe jalaväepolgu

Ratsapolk Lauras pärast alevi vallutamist.

Soomusrongi kahuriplatvorm „Uku", v Lepp.

eelseisva stapäeva eeleolus

eali eesti noorte „Kuppari" antsijad 16-liikmelises koos- Montreali Eesti Segakoor 36- ises koosseisus ja tantsuks „Kaja" orkester Torontost, Allan Liik.

lade reserveerimine toimub Lestal kaudu — 697-0791 ja Kuroli läbi telefonil 488-

treali Eesti Seltsi juhatuse is sellel aastal on: esimees l Leitham, abiesimees Mar- driks, laekur Valmar Kurol, ur Mart Pedriks, sekretär Lestal ja ürituste organiseeri- e Leitham.

□

reeglipärast tegevust jätka- nagi intensiivselt Montreali Pensionäride Klubi, kes oma e arvu poolest on nüüd kõige aks eesti organisatsiooniks alis. Käies koos reeglipära- l reedel, on klubil õnnestunud kkutulekuid sisustada üsnagi mitmesuguste ettekannete-

apäraselt jätkab oma kooskäi- ontreali Eesti Segakoor, oma- gituseks noore koorijuhi Ing- ki näol, kes õppides muusikat ali McGilli ülikoolis oli end tsialiseerunud koorijuhtimise Omaaegsed teised koorid alis – Montrealis Eesti Mees- eltsi Meeskoor — kord üsnagi or oma 45 liikmega, on nüüd , samuti veidi väiksem nais- dasi kannavad oma tegevust ali Eesti Naisselts, Montreali oorte Täienduskool, rahva- rupp „Kuppari" ja Montreali kautlikud noored. Kõik need kasutavad Montreali Eesti oguduse seltskondlikku saa- n kujunenud omamoodi väik- esti Majaks.

ani koguduse korrapärased enistused igal pühapäeval ja ajal omavad edasi oma hin- osa. Koguduse õpetajaks on Laaneots.

□

eegi vahest on huvitatud eest- darvust Montrealis, siis Eesti ogutud andmetel see on prae- ümber. Nendest on 465 kogu- kmed.

HENN ARVO

aisõpetaja

vib Olvi Pint'i ks

a neist hääletasid 52 O. Pint'i 17 vastu.

kop Raudsepp õpetajaks va- nnitledes ütles, et sellega on kiriku ajalugu, sest diakon- a Olvi Pint on esimene naine litud ühe E.E.L.K. koguduse arjaseks. Tema ordineeri- tuleb äraoodata peapiisko- nsistooriumi luba, mis piis- udsepp'a arvates võiks saa- hema kuue kuu jooksul.

S.P.

□

EELK Kanada praostkonna Andres Taul üties „Meie ei ole EELK konsistoorium piiskop Stokholmis võtnud ohta naiste ordineerimise ses. See tuleb arutusele Eo- ajal Torontos peetaval kiri- ressil.

KEVAD TULEB NDUSNÄITUSTEGA

d jõuab kalendrist ette ja jõuab sse juba 22. veebruaril aian- ustega. Näitusväljakul ava- is kaks näitust — autode hoo- e- ja aianäitus ja Queen Eliza- Building'is ujumisbasseinid, jne. Näitused kestavad 24.— bruarini.

bariigi aastapäeva tähistamine lmainu koguduses

oleval pühapäeval, 19. veeb- kell 3 p.l. peetaval Kolmainu luse jumalateenistusel mee- kse meie riiklikku iseseisvu- di.

alateenistuse järele on koos- ine kohvilaua. Päevakoha- ne peab Kalju Tori. Laulu- d on nii jumalateenistusel kui osviibimisel Silvi Preemilt.

Sõjavägede ülemjuhataja kindral Laidoner

2.

Balti-saksa kavatsusest ülemjuhataja kindral Laidoner sai esimese teate 24. veebruaril 1919, kui temal ei olnud nimetamisväärseid sõjalisi jõude lõunapiiril, arvates Valga linnast läänepool. Ettenägelikult ta arvestas, et balti-saksa väeosadega võib tulla sõjaline kokkupõrge — ja kui see tuleb, siis on vajalik vaenlast hävitavalt lüüa, et ei tekiks teist vaenlast ning pikaajalist sõda kahel rindel.

Märtsikuu lõpul ülemjuhataja tegi korralduse 3. diviisi formeerimiseks kindral Põdderi juhtimisel, allutas temale kõik väeosad, mis tegutsesid Valga linna ja Riia-lahe vahelisel alal ning hakkas ettevaatuse mõttes tõmbama välja teistest rindelõikudest üksikuid väeosi oma reservi, et nendega vajaduse korral toetada 3. diviisi võitluses Landesveeri vastu.

Ülemjuhataja kindralmajor J. Laidoner Pihkva jaamas 31. mail 1919. Temast vasakul polkovnik S. Bulak-Balahhovitš, paremal adjutant kapten R. Maasing ja kapten K. Parts.

SÕDA LANDESVEERIGA

Kui Landesveer ja Rauddiviis major Fletcheri juhatusel hakkasid Riiast liikuma põhjapoole ja jõudsid 3. juunil raudtee liinile, mida kasutati eesti väeosade järelveoteena Ida-Lätimaal tegutsevate väeosade varustamisel, Eesti sõjavägede ülemjuhataja nõudis nende väeosade tagasitõmbamist ja rakendamist idas, võitlemiseks kommunistide vastu. Major Fletcher ja tema väeosad ignoreerisid seda nõuet ja jätkasid liikumist põhjapoole, kuni tekkis sõjaline kokkupõrge Eesti 3-nda diviisi väeosadega Võnnu linna piirkonnas, Lätimaal.

Lääneriikide sõjalised esindajad ja vaatlejad Baltikumis püüdsid teha kõik, et hoida ära sõjaline kokkupõrge kahe punaarmee vastu võitleva väekoondise vahel. Korraldati vaherahu ja mitmed kokkusaamised võitlevate poolte esindajate vahel. Eesti valitsusele ja vägede ülemjuhatajale avaldati survet, et eesti väeosad tõmmatakse tagasi eesti-läti rahvuslikule keelepiirile. Kindral Laidoneri kindlal nõudmisel Vabariigi valitsus sellega ei nõustunud ja 20. juunil, ootamata ära ametlikku vaherahu lõppu, Landesveer ja Raudsiviis ründasid 3-nda diviisi väeosi laial rindel, et sellest läbi murda ning jõuda esialgse eesmärgina eesti-läti rahvuslikule keelepiirile ja siis edasi te*gutseda vastavalt tekkinud olukorra*le. Tulemuseks oli ajalooline Võnnu lahing, kus kolme päeva kestel eesti väeosad võitlesid fanaatilise visadusega oma ajaloolise vaenlase vastu, riivistasid vaenlase sissemurdes ja viskasid ta üksused tagasi kallaletungi lähtealustele. Vaenlane kannatas raskeid kaotusi, jooksis verest tühjaks ja ööl vastu 23. juunit alustas üldist taandumist, et sissepiiramist vältida eesti väeosade poolt.

Et võit Landesveeri üle oleks totaalne, ülemjuhataja andis selle lahingu kestel 3-nda diviisi ülema käsutusse vabadussõjaaegse võimsama löögiüksuse — soomusrongide diviisi, kaks ratsa- ja ühe jalaväepolgu koos ühe eraldi teotseva pataljoniga, mis teistelt rinnetelt olid õigeaegselt välja tõmmatud.

OTSUSTAVAD VÕITLUSED NARVA RINDEL

Pärast Landesveeri sõda kaldus raskuspunkt uuesti Narva rindele. Seal valmistas ette vene valgete Põhja-Lääne armee suuroperatsiooni Petrogradi vallutamiseks ja lääneriikide nõudel tuli Eesti armeel toetada seda operatsiooni. Ülemjuhataja kindral Laidoner suhtus sellesse operatsiooni skeptiliselt ja püüdis oma sõjalisi jõude selliselt rakendada, et nad kaotusi ei kannaks ning ootamatus olukorras hoiaks oma käes teatud võimupositsioonid, et eesti territooriumi kaitsta.

Põhja-Lääne armee pealetung Petrogradi vallutamiseks varises kokku halva juhtimise tagajärjel. Armee lüüasaanud polgud hakkasid korratult taanduma Eesti piiri suunas. Neid jälitasid 2 võidurikast vene armeed ja olid valmis teistkordselt vallutama Eestit. Novembrikuu lõpust kuni detsembrikuu lõpuni kestsid ägedad lahingud Narva rindel, mis oma iseloomu poolest olid võrreldavad kuulsate Verduni lahingutega Prantsusmaal, I maailmasõja ajal.

Kaotuste vältimiseks oma väeosades tuli eesliini kaevikud mehitada väheste jõududega ja neid tihti vahetada puhkuse otstarbel. Vaenlase sissemurded tulid likvideerida kiirete vasturünnakutega ja kaitsepositsioonid oma käes hoida. Narvaeelsetes lahingutes vaenlane kandis raskeid kaotusi, kogesid, et eestlaste vastupanu on murdumatu ja nõustusid vaherahuga sõjategevuse lõpetamiseks. Vaherahule kirjutati alla 31. detsembri õhtul ja hakkas maksma 3. jaanuaril kell 10:30. Eesti poolel kirjutas vaherahule alla Jaan Poska ja venelaste poolel nende delegatsiooni juhataja A. Joffe. Vabadussõda oli võidetud.

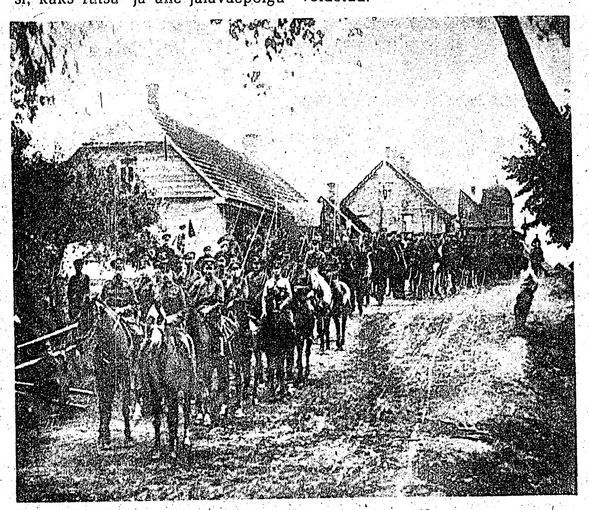

Ratsapolk Lauras pärast alevi vallutamist 27. mail 1919.

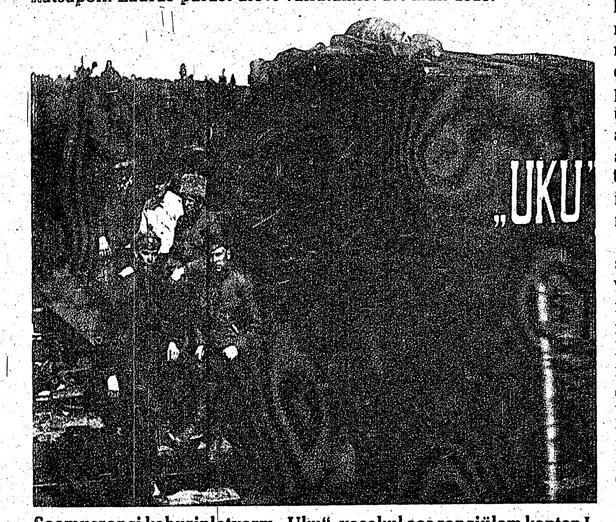

Soomusrongi kahuriplatvorm „Uku", vasakul ees rongiülem kapten J. Lepp.

LAHKUMINE ÜLEMJUHATAJA KOHALT

Nagu Maanõukogu venitas ülemjuhatuse instituudi loomisega ja kindral Laidoneri nimetamisega vägede ülemjuhatajaks, nii tema järglane — Eesti Asutav Kogu ignoreeris ülemjuhataja isikut ja kujundas tema vastu vaenulikku õhkkonda sellisel määral, et ülemjuhataja kindral Laidoneri oli sunnitud esitama oma lahkumispalve valitsusele kuu aega pärast Vabadussõja lõppu. Valitsus ei võtnud seda palvet vastu, kuna olid väljatöötamata olulised seadused sõjaväe üleminekuks rahuaegsele organisatsioonile ja koosseisule. Selle valitsuse otsuse peale küsisid Asutavas Kogus aru pahempoolsete parteide liikmed, Karl Ast, J. Semper ja teised. Kui küsimus tuli arutamisele Asutavas Kogus, ütlesid solvavaid väljendusi ülemjuhataja isiku arvel Karl Ast ja Aleksander Veiler. Kindral Laidoner nõudis ultimatiivses korras nende väljenduste tagasivõtmist. Asutava Kogu esimees August Rei selleks midagi ei teinud ja ülemjuhataja pani oma ülesanded maha. Ajutine valitsus luges kindral Laidoneri lahkunuks omal soovil, ülendas ta kindral-leitnandiks ja laskis reservi vormikandmise õigusega.

Kui Eesti ohvitseride kogu korraldas oma endisele ülemjuhataja le lahkumisekoosviibimise Tallinna ohvitseride kasiinos, siis ei tulnud sellele koosviibimisele ükski Ajutise valitsuse liige. Mooramees oli oma töö teinud ja võis minna.

Kindral Laidoneri lahkumisele ülemjuhataja kohalt järgnes moraali langus sõjaväes ja poliitiline võitlus poliitiliste parteide vahel. See andis kommunistidele julgust katsestada võimu ülevõtmisega 1. detsembril 1924. Siis nagu ärgati unest, moodustati valitsus seinast seina ja kindral Laidoner kutsuti tagasi ülemjuhataja kohale. See üldist olukorda siiski ei parandanud ja Eesti jäi nõrgaks oma riigikaitse korraldamisel.

ELULOOLISI ANDMEID

Johan Laidoner sündis Viiratsis, Raba talus, Viljandimaal 12. veebruaril 1884. Õppis kohalikus Asemaa algkoolis, Viljandis Kuhlbarsi koolis ja Viljandi linnakoolis. Mõlemad viimased ta lõpetas esimese lõpetajana. Pärast linnakooli lõpetamist Johan läks Venemaale ja astus seal vabatahtlikult sõjaväkke. Hoolsa ja korraliku teenistuse eest võimaldati temale astuda Vilno Sõjakooli. 21-aastaselt Laidoner lõpetas Sõjakooli esimesena esimeses järgus ja sai auhinnaks kulduuri vastava pealkirjaga. 4 aastat hiljem ta sooritas sisseastumiskatsed vene kõrgemasse sõjakooli ja lõpetas selle hiilgavate tulemustega. Tema erilisteks anneteks loeti haruldast mälu ja kiiret taipamist.

Diplomeeritud KS ohvitserina Johan Laidoneri tõus vene sõjaväes oli maksimaalne. 1917. a., kui hakati moodustama eesti rahvuslikke väeosi, Laidoneri oli 32 aastane ja alampolkovniku auastmes. Sõjavägede ülemjuhatajaks nimetamisel ta oli 33 aastane ja sõjaväest lahkumisel 35 aastane. Ta lülitati välja aktiivsest tegevusest riiklikus ülesehitavas töös isikute poolt, kes ei talunud Laidoneri vaimset üleolekut.

Poliitiliselt terves õhkkonnas — see on väljaspool kodumaad – ta jäi väga tunnustatud isikuks. Selle paremaks tunnustuseks oli kindral Laidoneri viibimine Inglismaal 1925. a., kus korraldas Eesti sõjavõla ja suutis inglise valitsuse esindajaid mõjustada sellisel määral, et sõjavõlga vähendati 70% ja noteeriti 917,200 inglise naela peale. See oli üks kindral Laidoneri paljudest tegudest, millest eesti rahvas oli vaevalt teadlik.

Kindral Laidoner arreteeriti tema talus Viimsis punaste agentide poolt 20. juulil 1940. a. Temale anti teada ette 24 tundi lahkumiseks Eestist koos abikaasaga. Kaasa lubati võtta kohvriga hädavajalikke asju.

Kindral Laidoner koos abikaasaga hoiti Venemaal elamiseks ebainimlikes olukordades. Karlos Steineri raamatu järgi „7000 tage in Sibirien" viidi kindral Laidoner üksinda Norilski vangilaagrisse, kus teda hoiti kinni ühes kongis. Saksa—Vene sõja puhkemisel viidi ta kongist välja ja lasti maha NKVD poolt. Nõukogude Eesti Entsüklopeedia andmetel on kindral Laidoner surnud 15. märtsil 1953. aastal.

AUGUST NÕMMIK

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja telstele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Laulu-uudiseid Hamiltonist

Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoori tegevus 1984. aasta esimesel poolel kujuneb töörohkeks ning kulmineerub ESTO '84 laulupeoks. Kahe energilise koorijuhi — Erik Purje ja Olaf Kopvillemi — hoolitsusel on koori töö juba läinud sügisest saati hoogsalt käigus olnud ning koori sõpradel — lauluhuvilistel on koori kuulama tulnult mõndagi meeldivat oodata. Olgu siin siis lühidalt ära toodud koori esinemiskalender käesoleva aasta esimeseks pooleks.

Kõigepealt kaks esinemist Eesti Vabariigi aastapäeva puhul: aktusel 19. veebruaril „Holiday Inn" -is ja 24. veebruaril kirikus. Sellele järgneb kirikukontsert 25. märtsil Torontos, Peetri kirikus; siis esinemine Suurel Reedel kirikus. Mai kuus tuleb koori leeripäeva puhul kirikus laulda; see kuupäeva on veel kindlaks määramata.

Vahepeal on kutse tulnud St. Catharines'e Eesti Seltsilt esineda E.V. aastapäeva jumalateenistusel ja sellele järgneval aktusel 26. veebr. Otsustati see kutse vastu võtta.

Koori tegevuseaasta suurim iseseisev üritus, „Lauluga kevadesse", toimub 29. aprillil kell 3 p.l. ja esinemiskohaks on kõigile juba tuttav „First Place", Hamiltonis. Sellel pärastlõunal pakutakse mitmesuguseid populaarseid ja kevademeeleolulisi laule nii oma kui ka välismaa heliloojailt. Ettekandemoodused on: koor, kvartett, solistid. Pärast kontserti on koori lahkete perenaiste poolt kõigile kohalolejaile kohvilaud suupistetega ja kookidega korraldatud. Sääl avaneb kõigile võimalus sõpradega vestelda, uusi tutvusi luua ning äsjamöödunud kontserdi kohta muljeid vahetada. Koor loodab sellel pärastlõunal kõiki meie laulusõpru jälle kohata.

Ühe rõõmusõnumina Hamiltonist võime ka seda nimetada, et populaarne eesti tütarlaste laulugrupp, „Helletajad", on õnnelikul kombel jälle kokku liitunud ja need, kes 4. veebruaril nende tuluõhtuks korraldatud esinemist kuulama olid tulnud, võisid veenduda, et nende nooruslikud hääled jällegi sama nautimisväärsed olid kui varemgi. Tuluõhtu oli korraldatud raha kogumiseks kavatsetava uue heliplaadi jaoks.

Lõpuks tuleb siinkohal muidugi mainida kõigi paguslauljate laulutöö järjekordset haripunkti, laulupidu 14. juulil 1984, ESTO '84 osana. Sääl, „Maple Leaf Garden"-is, marsivad rongikäigus ja laulavad ka H. E.S.S. lauljad — tõenduseks, et koorilaul Hamiltonis endiselt elab.

R.E.

Omar Daniel debüteerib

Ulatusliku ja sisuka kontserdiga debüteerib stuudiumi lõppfaasi jõudnud pianist ja helilooja Omar Daniel.

Omar Daniel ei ole meie muusikasõpradele enam lausa uus nimi. Ta üllatas meie publikut juba möödunud aastal — esinedes Estonia Koori tuluõhtul virtuoosse ja temperamendirohke pianistina. Danieli pianistlikku küpsust ja värvikust nautis äsjane sügavtõsine Narva lahinguid meenutav aktus Eesti Majas.

Oma debüüt-kontserdi kava on Daniel kujundanud sama värvirohkena kui ta on ise,olgu inimesena või muusikuna.

Siin kohtame nii Beethovenit ja Liszti ühe ja Schönbergi ning Ginastera't tema muusikalise paletti teise küljena.

Beethoven avab noore pianisti klaveriõhtu. Esitatakse Beethoveni eelviimane sonaat klaverile, opus 110.

Selles sonaadis kohtame Beethoveni loomingulist meisterlikkust, mis kontrollib lihtsüdamlikku, rahvaviisina tunduvat meloodilisust sama sisutihedalt kui fuuga polüfoonilist kudet.

Liszti loomingust esitatakse kaks pala: Consolation No. 4 ja Funerailles. Nende palade esitamisel on noorel pianistil võimalik nautida nii Lisztile omast meloodiarohket lüürikat kui temperamentset tulevärki.

Heliloojana tutvustab Omar Daniel ennast kahe palaga:

EKSKURSIOONID kitarrile ja klaverile — loodud 1983 ja SEKSTETT puu- ja keelpillidele. Viimane oopus on väga värske ning kindlasti ilmestab noore heliloomingut õppiva aspirandi stuudiumi käiku,mida toetavad ja valvavad Toronto ülikooli muusikafakulteedi kompositsiooni õppejõud John Beckwith, Walter Buczinski ja Ka Nin Chan.

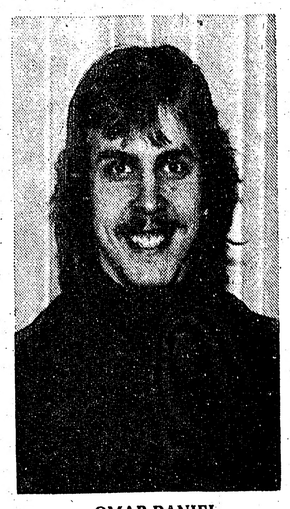

OMAR DANIEL

Oma uute helitööde esitamise järele astub Omar Daniel kompositsiooni ajaloo suurele teekäänakule: ta esitab Arnold Schönbergi „Sechs kleine Klavierstücke, op. 19". Need klaveripalad on kirjutatud perioodil, mil Schönberg veel kujundas oma dodekafoonilist komponeerimise printsiipi. Palad on lühikesed, aforistlikud ja demonstreerivad selgesti seda suunda, kuhu kogu muusikaloominguline inerts suundus paarkümmend aastat hiljem.

Oma kontserdi lõpetab Omar Daniel Alberto Ginastera sonaadiga. Selles helitöös kuuleme pulbitsevat lõuna-ameerika temperamenti ja jõulisust ristamisi argentiina rahvamuusikaliste väärtustega, üks Ginastera loomingulisi inspiratsioone.

Nii sisult kui välimuselt väga vaheldusrikas Omar Danieli debüüt toimub EKK Kontsertbüroo korraldusel. Kontsert Kuninglikus Konservatooriumis, 273 Bloor W. eeloleval pühapäeval ja algab kell 4 peale lõunat.

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Eesti Korporatsioonide Liidu võrkpallivõistluselt. Korp! Fraternitas Estica meeskond. Ees, vasakult — Eric Pahapill, Jaak Järve, Carl Pahapill. Taga — Allan Seim, Peeter Tiidus (kapten), Olev Sepp, Peeter Tammark. Korp! Rotalia B meeskond. Ees, vasakult — Jaan Schaer (treener ja kapten), Martin Vahtra, Feliks Veski. Taga — Lembit Jõgi, Heikki Kolga, Allan Luiker, Ken Valvur. All — Eesti Üliõpilaste Seltsi Toronto meeskond. Ees — Jaan Rannu (kapten). Taga — Jüri Ruus, Martin Jõgi, Peeter Paunic, Mati Kontus. Eesti Üliõpilaste Seltsi New Yorgi meeskond. Ees, vasakult — Alar Elkon, Carl Skonberg, Marcus Abel. Taga — Andrew Abel, Enn Künnapas, Toomas Kilm (kapten), Matti Vellenurme. Foto — H. Raigna

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

T.E.S. Lasteaia Vastlapäeva väljasõidult 1980. a. Pildil Erik Purje, Silvi Terts, Merike Purje, Maret Pajo, Peter Kana.

Toronto Eesti Seltsi Lasteaed 20 aastane

Kes on viibinud laupäeva hommikul Eesti Majas, teab kuidas seal juba varahommikust peale käib elav tegevus. Mudilased saabuvad koos vanematega lasteaeda. See on lastele suureks elamuseks. Alguses on võõrad ruumid, võõrad tädid ja palju võõraid lapsi. Kuid peale mõnekordset lasteaias käimist kodunetakse ja tuntakse juba rõõmu uutest väikestest sõpradest ja võimalustest mängida, laulda ja mürada koos omavanustega.

T.E.S. Lasteaed asutati 12 lapsega 1964. a. jaanuaris. Lasteaia asutamise mõtteks oli anda lastele võimalus loomulikult omaealiste hulgas mängides leida tee eesti ühiskonda. Lasteaias nad tutvuneksid teiste eesti lastega, leiaksid võimaluse eneseväljendamiseks ja esinemiseks, mis annaks neile enesekindlust edaspidiseks eluks. Lasteaia mõtte algatajaks oli Inga Toomes, kellel endal tol ajal oli väike tütar. A. Naelapea algatusel moodustati esimene lasteaia vanemate komitee. Tekkis esile palju küsimusi–kus seda pidada, kust saada vahendeid. Starditi tühjade kätega, kuid tänu Eesti Seltsile eesotsas Olev Trässiga ja tublile lasteaia juhatajale Alice Kullangole ning energilisele vanemate komiteele, olid tagajärjed edukad. Endine lasteaia kasvandik ja praegune õpetaja Silvi Verder mäletab, et klasside ruumid olid väljaehitamata, lõpetamata, tumemad, lapsed tõid ise kodust vaibad puhketunni jaoks ja istumiseks. Kuid tehti tööd ja olukord muutus märgatavalt.

EMAKEEL

Lasteaial on asjatundlikult koostatud töökava põhimõttel–anda väikelastele enne kohalikku ingliskeelsesse lasteaeda minekut kindlam alus emakeele kõnelemiseks ja lugemiseks. Tegevuskava on püütud teha lastele igati huvitavaks. Nii on kavas laulmine, laulumängud, värvimine, käsitöö, vabamäng, jututund, tähtede õppimine jne. Lasteaial on raamatukogu üle 500 lasteraamatuga, kus võõrkeelsetele raamatutele on ületrükitud eestikeelne tekst. Igale õpilasele antakse erilise kandekotiga neid raamatuid koju lugemiseks. Lasteaia laoruum, mis on üsna tilluke, on täis mänge, mänguasju ja muid õppevahendeid, millede abil on võimalik arendada edukat-sisukat õppetegevust.

Lasteaia esimene juhataja Alice Kullango on lasteaiale ohverdanud tööd ja vaeva selle alustamisest kuni 1978. a. kevadeni. Peale teda lasteaia juhtimise võttis oma kätte alles hiljuti meie seast lahkunud Ilve Vaikla-alati abivalmis, töökas ja soojasüdamiline. Möödunud sügisest peale lasteia juhatajaks on Helle Arro, kes võttis eelmise juhataja äkilise surma puhul oma kanda lasteaia juhataja kohuseid ja täitis neid tõhusalt. Juhataja abiks on 12 kasvatajat ja lastevanemate komitee. Kasvatajate töös on siiski midagi rohkemat, kui just tegelik töö– noortele tuleb sisendada ka rahvuslik kutsumus ja teadmine.

TRADITSIOONID

Lasteaial on mitmesuguseid traditsioone, mida esimene juhataja A. Kullango omal ajal alustas, nagu Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine piduliku aktusega; korraldada jõulupuid, kus jõuluvana on igati oodatud külaline; mardipäevi; emadepäevi ja kevadisi lõpupidusid, mis on kõik võtnud seltskonna sooja poolehoiu. Vanemate algatusel 1967. a. alates hakati korraldama moenäitusi, kus lapsed demonstreerivad nii moodsaid lasteriideid kui ka rahvarõivaid. Kõik need on oma ema, vanaema või mõne teise sugulase õmmeldatud. Moenäitustel esinemine on lastele ja ka vanematele suureks sündmuseks. Moenäitused on ka oluliseks tulualikaks, mille summasid kasutatakse vajalike õppevahendite muretsemiseks.

1972. a. juunis anti välja lasteaia poolt raamat „Laule, mänge ja tantse väikelastele", mille koostajad olid A. Kullango, A. Sõrra ja 11 aastane I.Piil oma joonistustega.

Kümme aastat tagasi kujundati ka lasteaia märk.

Meelde on jäänud lasteaia külastus Pensionäride klubi kohviõhtule 1974. a. märtsis, lõbustades ligemale 300-liikmelist koosviibimisest osavõtjate peret oma südantsoojendavate lauludega.

Üheks lasteaia suursündmuseks oli ka V. Linkviste viie koera demonstratsioon 1978. a. veebruaris.

90 KASVANDIKKU

Kahekümne aastase tegevuse kestel on lasteaia kasvandike arv kasvanud isegi kuni 120 aastas, üldkokku lõpetanuid on 392. Tänavu lasteaias on 90 õpilast. Tegevus toimub neljas klassis plus veel eriklass ja on korraldatud vastavalt laste vanustele. Eriklassi kuuluvad eesti keelt mitte valdavad lapsed. See on ka pidevalt kasvav klass arvuliselt ja tänavu aasta sinna kuuluvad juba 22 last.

Kõigi eesti vanemate mureks võõrsil on, kuidas oma lastest kasvatada eestlasi ja tähtis on, et lapse rahvusliku kasvatusega alatakse juba enne võõrkeelsesse kooli minekut. Huvitav on ka tähelepanu, et lasteaia kasvandike sõnatagavara on märksa laialdasem,kui enamike teiste samaealiste eesti laste oma. Peale keeleoskuse võtavad nad seal kaasa ka elementaarsed teadmised meie kodumaast ja muidugi rea sõpru ja soojemad tunded kõige vastu, millega nad lasteaias on tegelenud — see tähendab eestluse vastu üldse.

K.a. 25. veebruaril kell 10 hommikul toimub Eesti Maja suures saalis T.E.S. Lasteaia 20. aastapäeva ja Eesti Vabariigi aastapäeva pidulik aktus, nii et tere tulemast kõik endised õpetajad, õpilased ja sõbrad.

F.B.

ESTO '84 raames tähistame meie rahvuslipu, sini-must-valge sündi 100 aastat tagasi.

Ostke Eesti lipp ja laenake see välja ESTO '84 kaunistamiseks.

1. **Eesti lipp 165 x 105 sm. hind $20.00**
2. **Sama lipp koos kandevardaga $30.00**

Tshekid kirjuta Esto '84 nimele.

TELLIMISED SAATA AADRESSIL:
Sini-must-valge lipu 100 a. Juubeli Komitee
958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario M4K 2R6, Canada

Tellija nimi ja aadress .....
.....

Tel. No. .....

Soovin tellida ..... lipu/lippu ..... lipu/lippu vardaga
Tulen järgi ☐ Saata postiga ☐ — lisada $2.00

Lisan tsheki $ .....

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
34 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Õp. E. Heinsoo kodune 283-9307, kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 19. veebr. JUMALATEENISTUS kell 11.00 h. Jutlustab õp. Edgar Heinsoo. Pärast jumalateenistust Edgar Heinsoo loeng: „Usk ja teadus". Cantate Domino. Kohvi. Leerieelsed.

Reedel, 24. veebr. kell 7.30 õ. Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise JUMALATEENISTUS, solist Ragnar Pohlak.

JUMALATEENISTUS pühap., 26. veebr. kell 11.00 h. Noortekohvik pühap., 26. veebr. kell 7.30 õ. all kirikusaalis, esineb James Masters St. George Martyr kirikus. Kohvi, koogid ja võileivad. Too kaasa kõik oma sõbrad. Informatsioon Ando Kass tel. 444-6468.

Õpetaja Andres Taul on ühamaa tutvusreisil 13.—20. veebruarini. Kogudust hooldab õpetaja Edgar Heinsoo.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool igal pühapäeval jumalateenistusega samaaegselt.

PIIBLITUNNID igal pühapäeval kell 10.00 hommikul.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühap., 19. veebr. kell 11.00 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Laup., 25. veebr. kell 4.00 p.l. Eesti Vabariigi 66. aastapäeva tähistav piiskoplik JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor. Pärast jumalateenistust aktus ja kohvilaud. Aktusel kõneleb skm Enn Kiilaspea.

Pühap., 26. veebr. jumalateenistust ei ole.

Pühap., 4. märtsil kell 11.00 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühap., 11. märtsil kell 4.00 p.l. kannatusaja alguse ja palvepäeva JUMALATEENISTUS armulauaga. Solistid Georg Soans ja Andres Raudsepp.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal.

LEERI-EELSED iga kella 11.00-nese jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID tundaega iga enne kella 4.00-st jumalateenistust.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—8 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Laupäeval, 18. veebruaril kell 7 õ. EVANGEELIUMI KUULUTUS. Anne ja Jaanus Kärner. Lauluettekandeid.

Pühapäeval, 19. veebruaril kell 7 õ. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile. Allan Laur. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Jaanus Kärner. Laulavad Ülo Lindström ja Raul Pumber. (Buss Eesti Kodust 1.30 p.l.). Kell 6 õ. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Anne ja Jaanus Kärner.

Esmaspäeval, 20. veebruaril kell 7.30 õ. EVANGEELIUMI KUULUTUS. Kõneleb Jaanus Kärner. Duett: Ingrid ja Evert Söderholm.

Reedel, 24. veebruaril kell 7.30 õ. EVANGEELIUMI KUULUTUS. Kõneleb Jaanus Kärner. Lauluettekandeid.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühap., 19. veebr. kell 2.00 p.l. EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA tähistamise JUMALATEENISTUS, teenib ja jutlustab praost E. Lepik, laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Laululehed. Peale jumalateenistust koguduse nõukogu koosolek, millest kõiki nõukogu liikmeid palutakse tungivalt osavõtta.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 19. veebr. kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kus teenivad A. Seppi ja H. Promm. Vabariigi aastapäeva tähistamine.

Kolmap., 22. veebr. kell 7.30 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Harmagedon.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
383 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
96 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 19. veebr. kell 10.15 h. PÜHA-PÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele. Kell 11.00 h. lastele.

Kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kõneleb külalisena Jaanus Kärner, Leena ja Anne duetilaul.

Kell 6.00 VÄLISMISJONI-ÕHTU, kõneleb Edmund Saraoja, solist Heino Promm.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

JUMALATEENISTUS ühenduses Eesti Vabariigi väljakuulutamise päevaga on pühapäeval, 19. veebruaril kell 3 p.l. Solistina esineb Silvi Preem. Jumalateenistuse järele on päevakohase kavaga koosviibimine kohvilauas. Kõne hr. Kalju Torilt ja lauluettekandeid pr. S. Preemilt.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

Eesti arst valvekorras

18. ja 19. veebruaril
dr. H. Tari 922-3824
25. ja 26. veebruaril
dr. R. Pahapill 921-7777

ARMAST ISA, VENDA JA ONU

ANDREI VANASELJA't

sündinud 16. augustil 1905 Hiiumaal
surnud 9. veebruaril 1984 Stokholmis

mälestavad sügavas leinas

VIIA perekonnaga
KERSTI perekonnaga
JULIUS abikaasaga
ANU perekonnaga
TOOMAS perekonnaga

Puhka rahus!

OMA KALLIST ONU

GEORG POOM'i

sündinud 10. novembril 1903
surnud 5. veebruaril 1984

mälestab sügavas kurbuses

JAAK POOM perekonnaga Rootsis

PUHKA RAHUS ARMAS SÕBER

GEORG POOM'i

leinab kurbuses

K. REISAAR abikaasaga

ARMAST

GEORG POOM'i

mälestab kurbuses

EESTI KODU pere

KALLIST NAISEVENDA JA ONU

ANDREI VANASELJA't

leinavad

KASPAR
ENE perekonnaga
ESMO perekonnaga

BON AIR APPLIANCE SERVICE

PARANDAME

külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

Hamiltoni Helletajate tuluõhtu-kontsert

Vaatamata ebatavalisele ajale, laupäeva pealelõunal kell 2, oli siiski 4. veebruaril kogunenud 80 - 100 helletajate toetajat YWCA saali, kellede hulgas võis näha ka Toronto ja St. Catharine inimesi.

Seekord esines laulugrupp 10 liikmelises koosseisus, kes kõik ka varem on Helletajatega kaasa laulnud. Koosesisu kuulusid Tiina Suit-Coverdale, Vivian Haljaste-Harvey, Merike Koger, Helga Mälberg, Evi Tammer-Pertens, Karin Rammo, Tiina Rammo, Susan Suit, Cindy Tali ja Silva Aarlaht-Zutis.

Programm koosnes 10. palast ja oli valitud Helletajate varasemast repertuaarist, esitades rahvalaule kui ka praeguseid populaarseid laule. Kava alustati lauluga „Sirel", mis oli Helletajate esimeseks õpitud lauluks, kui nad alutasid oma tegevust 1974. aastal. Järgnesid „Linnad" — „Vana Tallinn", „Suveteedel", „Tii, Tii, Tihane", „Kiigu Kiike Kõrgeele", „Uhti-Uhti", „Linnuke", „Sinitaevas", „Lastelaulud" ja „Sauna Taga". Kogu kava kulges ladusalt Olaf Kopvillemi juhtimisel ja akordeoni saatel. Huumoriga „vürtsitatud vahelugemised" olid samuti viimaselt, ta enda üteluse järele kava „pikendamiseks". Kava veelgi „pikendamiseks", anti lahkelt kolm lisapala.

Lilletervitus oli ansamblile Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoorilt ja Helletajad avaldasid tänu oma juhile samuti lilledega.

Järgnes kohvilaud Helletajate omaküpsetatud hõrgutistega ja loterii, millel oli rikkalikult võite. Nagu loosinumbritest võis järeldada, oli see laialdaselt levitatud, sest looside numbrid ületasid 600, mis toob järeldusele, et Helletajad said selle ettevõttega endale tubli aluskapitali kavatsetava heliplaadi väljaandmiseks.

H.T.

ARMAST SELTSILIIGET

ANDREI VANASELJA't

mälestab

HIIDLASTE SELTS

UINUS IGAVESELE UNELE

HEL

sündi
surn

Jääb meile vaikselt põue,
me südame sügavam õnn,
ja südame sügavaim valu,
see ainult vaid aimatav on

LAHKUS
VANA-VA

Õndsad on need
kes Issandas surevad.
Ilm. 13:14

RASKE
VANAIS

JO

Puhka rahus
kallis Papsikene!

SÜGAVAS KAASTUNDES VA
MÄLESTAME NENDE ISA

JOHANNES

tema sur

SÜGAVAIM KAASTUNNE HI
NENDE ISA

JOHANNES

surma

HAMILTON

Poola ohvitserid nõuavad vabu valimisi

Solidaarsuse põrandaaluse ajalehe KOS teate kohaselt on grupp Poola ohvitsere esitanud valitsusele palvekirja vabade valimiste korraldamiseks. Vabade valimiste kaudu tahetakse saada Poolas valitsust, kellel oleks rahva usaldus, kes kaitseks Poola rahva ja mitte N. Liidu huvisid.

Palvekirjale alla kirjutanud ohvitseride sooviks on, et armee kaitseks Poola rahvast ja nad vihkavad seda, et armeed kasutatakse poliitilise surve avaldamiseks rahvale.

Poola valitsuse teadustaja on eitanud sellise kirja olemasolu, kuid Poola armee ajaleht on pühendanud kirjale hulk ruumi. Kindral Jaruzelski on alustanud juurdlust.

Põrandaaluse ajalehe teate ko-

UINUS IGAVESELE UNELE MEIE KALLIS EMA

HELENE METSKÜLL

neiuna EIN
sündinud 23. detsembril 1891 Nõmmes
surnud 5. veebruaril 1984 Pirita-Kose!

Jääb meile vaikselt põue,
me südame sügavam õnn,
ja südame sügavaim valu,
see ainult vaid aimatav on . . .

mälestavad kurbuses

LYDA, BORJA, VAIKE ja EVI perekondadega

LAHKUS IGAVIKKU ARMAS EMA, VANAEMA,
VANA-VANAEMA JA VAAREMA

LIISA NIIT

neiuna VÄLJA
sündinud 22. novembril 1891 Hiiumaal, Pühalepa vallas
surnud 6. veebruaril 1984 Tallinnas

mälestavad kurbuses

tütar MILTSI VINNAL
TAIVI, KAIUS, CHRISTINA, KARIN, KARINA ja PAUL MEIPOOM
LIA, SILVER, VIVI, SUSI ja ERIK HOLMBERG
SUGULASED Kodu-Eestis

Õndsad on need
kes Issandas surevad.
Ilm. 13:14

RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MEIE ARMAS ISA,
VANAISA JA VANA-VANAISA

JOHANNES SUMBERG

sündinud 28. märtsil 1899 Pranglis
surnud 7. veebruaril 1984 Hamiltonis

mälestavad sügavas leinas

Puhka rahus
kallis Papsikene!

tütred HILDA SEPP ja VALVE TALI perekondadega

SÜGAVAS KAASTUNDES VALVELE JA HILDALE,
MÄLESTAME NENDE ISA

JOHANNES SUMBERG'i

tema surma puhul

VILJA ja DALE DILAMARTER
INGRID ja EDGAR KINK
VILMA ja EDGAR LANDERS
HELGA ja JÜRI MÜÜR
LINDA PALLOP
LEIDA ja ARNOLD PILLE

SÜGAVAIM KAASTUNNE HILDALE JA VALVELE
NENDE ISA

JOHANNES SUMBERG'i

surma puhul

HAMILTONI EESTI SELTSI SEGAKOOR

ÕNNETU SURMA LÄBI LAHKUNUD ARMAST SÕPRA

ERNST LÕIVUKENE

mälestavad leinas

MAGDA KÄIS
KRISTJAN ja IMBI KURVITS
EDUARD ja LINDA TOBRELUTS
FRIEDRICH ja VÄIDA MÖLLER

ARMAST SUGULAST

HELIKUNSTNIK

LEO VIRKHAUS'i

mälestab

HILLE VIIRES-SUTT perekonnaga

LUGUPEETUD HELIKUNSTNIKKU

LEONHARD VIRKHAUS'i

mälestab leinas

EESTI LAULJATE LIIT P-AMEERIKAS

ARMAST VILISTLAST

KARL TÕNSO't

sündinud 3. juunil 1910 Türil
surnud 14. jaanuaril 1984 Tallinnas

mälestab leinas

VÄLIS-EESTI KORP! WÄINLA

ARMAST KOLLEEGI

LEIDA LAANEP'it

mälestab kurbuses

EESTI KUNSTNIKE KOONDIS TORONTOS

KAPTEN KSD

VOLDEMAR SAARNI

mälestab leinas

EESTI OHVITSERIDE-KOGU KANADAS

MÕTTESÄHVATUSI

Kellel rohkem mõistust on, sellel on vähemalt vähem saatust.

□

Demoskoopia on kunst panna küsimuse vastusse.

HAUAKIVID

Eesti ettevõte

YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)

487-2147

□

Ta nägi nii välja, nagu oleks ta eluaja näoga vastu seina maganud.

□

Naised avastavad sageli saladusi, mida pole üldse olemas.

Kogunud NIHITS

Poola ohvitserid nõuavad vabu valimisi

Solidaarsuse põrandaaluse ajalehe KOS teate kohaselt on grupp Poola ohvitsere esitanud valitsusele palvekirja vabade valimiste korraldamiseks. Vabade valimiste käudu tahetakse saada Poolas valitsust, kellel oleks rahva usaldus, kes kaitseks Poola rahva ja mitte N. Liidu huvisid.

Palvekirjale alla kirjutanud ohvitseride sooviks on, et armee kaitseks Poola rahvast ja nad vihkavad seda, et armeed kasutatakse poliitilise surve avaldamiseks rahvale.

Poola valitsuse teadustaja on eitanud sellise kirja olemasolu, kuid Poola armee ajaleht on pühendanud kirjale hulk ruumi. Kindral Jaruzelski on alustanud juurdlust.

Põrandaaluse ajalehe teate kohaselt on Ida-Saksamaal ja Tshehhoslovakkias olnud proteste N. Liidu tuumrakettide toomise kohta nende riikide territooriumile. Selles mitte üksi ei nähta suurenevat sõja võimalust, vaid ka N. Liidu uute väeosade ja spetsialistide toomist nendele maadele, kus N. Liidu sõjaväelasi on juba liiga palju. Ajaleht soovitab poolakatel tbetada Ida-Saksamaal ja Tshehhoslovakkias alustatud tuumrakettide vastaseid demonstratsioome.

ARSTID

ROY TILL, B.Sc., D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
Bellamy North Chiropractic Centre
and Sport Injury Clinic
1085 Bellamy Rd. N., Suite 205
Scarborough, Ontario M1H 3C7
Tel: (416) 439-9542
Vastuvõtt kokkuleppel

JURISTID

ENN KUUSKNE
B.M., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste 3450
Kontoris — **363-0073**
Kodus — **360-8776**
Mitmekülgne praktika

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

MÜÜGID

KRUNT MÜÜA
100' x 150' @ Minonen Rd. Udora
Helistage (416) 284-3929
pärast kell 4 p.l.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 @ 489-8002

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„MEIE ELU" ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO

Poko's Meat Products ärides	376 College St.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
The Finnish Place	5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiirpostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Dipl.ins.-arhitekt V. Tretjakevitsch 80 a.

Veebruarikuu 21. päeval tähistab Torontos 80. hällipäeva omal alal hästi tuntud dipl.insener-arhitekt Viktor Tretjakevitsch.

Juubilar sündis Tallinnas restoraator Michail Tretjakevitschi ja ta abikaasa Marie Elviine, sünd. Ausmann, teise pojana. Kooliteed alustas 1911. a. Tallinna Aleksandri Gümnaasiumi ettevalmistusklassis.

Aleksandri Gümnaasiumi evakueerimise järele 1917. a. jätkas ta oma hariduskäiku teistes Tallinna õppeasutustes, jõudes abituuriumi 1922. a. Seejärele astus ta Tallinna Tehnikumi (pärastine Tallinna Tehnika Ülikool) arhitektiks ja ehitusinseneriks õppima, lõpetades selle 1932. aastal. Tema lõpuprojekt, milleks oli laevakujuline Pirita kuursaal, äratas oma algupärasuse poolest avalikkuse tähelepanu.

Töötas ajavahemikul 1922—1924 koduõpetajana, ehitustöölisena ja muudel juhuslikkudel „otstel". Aastal 1924 astus ta ehitusettevõtte Reinhold Treubeck teenistusse Nõmme Emade ja Rinnalaste Kodu ehitustööde abijuhataja kohale.

Pärast sõjaväeteenistust jätkas ta õpinguid Tallinna Tehnika Ülikoolis ja ka tööd Reinhold Treubecki ehitusfirmas, väljaarvatud ajavahemik, kus ta oli Raudteevalitsuse teenistuses Rapla—Virtsu ja Tartu—Petseri uute raudteede jaamahoonete ning abihoonete projekteerijana.

Aastal 1931 astus ta uuesti ehitusfirma Reinhold Treubecki teenistusse ehitustööde üldjuhataja kohale. Mõne aja järele hakkas tegutsema omaette ettevõtjana ja vabakutselise arhitektina. 1935. a. asutas ta koos R. Treubeckiga ehitusettevõtte R. Treubeck & V. Tretjakevitsch, milline muutus peatselt üheks suurimaks ja soliidsemaks ehitusettevõtteks Tallinnas.

V. TRETJAKEVITSCH

Firma ehitas „Hotel Palace" Tallinnas, Eesti Fosforiidi tööstused Maardus, Kodumajanduse Instituudi hoone Tõnismäel, „Kindralite Maja" ja terve rida teisi suuri korterimaju Tallinnas.

Baaside ajajärgu algul tuli firmal sõlmida vabariigi valitsuse pealekäimisel leping Nõukogude Liidu võimudega kasarmute ja teiste hoonete ehitamiseks Paldiskis. Kuna firma ei olnud veel natsionaliseeritud, tuli nende ülesannetega edukalt toime. Hiljem moodustati Ehitustrust No. 1, mille peainseneriks määrati juubilar. Ebameeldivast ametikohast pääsemine tuli võimaluse näol asuda ümber Saksamaale 1941. a. aprillis.

Seal määrati juubilar arhitekt-inseneriks firma „Messerschmitt A.G. peakontori Augsburgis.

Kui Messerschmiti lennutehased pommitati puruks, viidi üle Oberammergausse, kus firma töötas osaliselt edasi kui Oberbayerische Forschungsanstalt.

Kapitulatsiooni järele siirdus Ellhofeni, kuhu ta perekond oli evakueeritud Augsburgist. Sealt õnnestus pääseda mõne kuu pärast Haunstetteni laagri, kust tuli lahkuda „skriinimise" ajal ja siirduda saksa ühiskonda.

Aastatel 1946/47 oli juubilar Augsburgis orgeniseeritud Eesti Rahvaülikooli ehitusosakonna juhatajaks ja lektoriks, pidades loenguid ehitustehnikute kursusel.

Saksa võimude poolt sai loa avada oma ehitusfirma ja oli tegev peaasjalikult IRO tellimiste täitmisel.

Aastal 1949 siirdus juubilar koos oma perega Kanadasse, kus pandi aastapikkuse töölepingu ajaks tööle maalrina St. Michaeli hospitali. Veel hospitalis töötamise ajal projekteeris ta ühe kaasmaalaste grupi ülesandel korterimaja Queen St. E-l ja teostas järelvalvet selle ehitusel. Hiljem projekteeris veel teise eestlaste korteriühingu Nostra Domus Co. Ltd 34 korteriga hoone Corinth Gardenis.

Lepinguaja möödumisel astus juubilar Varamäe Construction Co. Ltd. teenistusse. Hiljem asutas oma ehitusfirma, mis aga kapitali puudusel ei olnud soodsas olukorras. 1955. a. sai professionaalse inseneri kutseõigused, lõpetades seejärele tegevuse ehitusettevõtjana ja asus tööle konsultandina. Tema teadmisi kasutas hulk suurfirmasid üle Kanada. Borough of Scarborough poolt tehti juubilarile ülesandeks töötada välja valemid ehituseelarvete kiireks kalkuleerimiseks, mis võeti tarvitusele kõigis ehitusosakondades Toronto metropolis. Ta on töötanud välja ka kaks tüüpi 12 korteriga elumaja projekti, — ühe eurooplaste ja teise kanadalaste maitse kohaselt.

Abiellus Tallinnas 1933. a. klaverikunstnik Velly Kudebergiga. Neil on kaks last, — poeg Leon, B.A., M.A., Ph.D. ja tütar Livia, B.A., kel on poeg ja kaks tütart, kes kõik elavad Torontos.

Juubilari ema suri peaaegu sajaaastasena 1975. a. Austraalias, kuhu ta asus oma teiste laste juurde 1968. aastal.

Akadeemiliselt juubilar kuulub korp! Ugalasse.

Juubilar on tuntud otsekohese, vastutuleliku ja abivalmis inimesena. Oma senise elu vältel on ta palju head teinud, heldelt aidates abivajajaid ja mõnikord saades paraku ka tänamatuse osaliseks, nagu see siin maailmas ei ole haruldus eks. Tema 80. juubelisünnipäeval eriti need inimesed, kes on ta heldusest osa saanud, — ja nende nimi on leegion, — tuletavad teda meelde ta kuldse südame pärast, soovides talle siiralt rohket Kõigekõrgema õnnistust, mida ta on oma headusega ära teeninud.

L.T.

MARTIN JUHKAM

60 AASTANE

Martin Juhkam sündis 17. veebr. 1924 Kuriste vallas Eestis. Keskhariduse omandamise järele Tartus, oli ta sunnitud 1943. a. Saksa okupatsiooni eest põgenema Soome. Astus vabatahtlikuna Soome armeesse ja lõpetas samal aastal Lahtis sanitaarrallohvitseride kursuse. Võttis osa lahingutest Viiburi ja Vuokse all J.R. 200 koosseisus. Saabus rügemendi koosseisus 1944. a. augustis tagasi Eestisse, kust oli sunnitud 40 päeva hiljem järjekordselt põgenema Rootsi.

Sooritas 1953-55 preestriks ettevalmistamise kursuse piiskop Jüri Välbe juhtimisel Stokholmis. Pühitseti Londoni peapiiskopi Athenagorase poolt Stokholmis 25.3.1955 diakoniks ja kohe selle järele ka preestriks. Asutas ortodokssed kogudused Borås 1945, Göteborgi 1946 ja Norrköpingusse 1947. Toimis Eestis Ap. Õigeusu Kultuurifondi asjaajaja-sekretärina 1955-1965, E.Ap. Õigeusu Kiriku sinodi sekretärina 1958-63. Asutas 1958. a. soome ortodoksse koguduse Rootsis ja on töötanud kogu aja selle preestrina kuni pensionile minnes 1982, hooldades samal ajal ka Norrköpingu eesti kogudust.

M. Juhkam on arendanud silmapaistvat aktiivsust kirikutevahelises oikumeenilises tegevuses Rootsis ja võtnud osa arvukatest vastavatest kokkutulekutest niihästi Rootsis kui ka välismaal.

On toimetanud koguteosed „Eesti Ap. Ortodoksne Kirik eksiilis 1944-1960" ja „Ruotsin Suomalainen Ortodoksinen Seurakunta 1958-1968". Toimetab oma koguduse ajakirja.

M. Juhkam on kogu eksiilperioodi kestel aktiivselt kaasa töötanud eesti kesksetes organisatsioonides: Eesti Rahvusnõukogus, Eesti Komitees ja kuulub ka REE esinduskogudusse. Eriti suure panuse on ta andnud Eesti Rahvusfondis.

Ta on olnud ka soomepoiste liikumise ja selle sõprusühingu silmapastev organiseerija.

M. Juhkam on pikki aastaid kaasa töötanud ka Balti Komitees. Noortetöö sektoris on ta kaasa löönud juba 1945. a. alates küll Borås ja Norrköpingu NMKU juhatuses, skautide ridades ja lipkonna juhina Norrköpingus.

M. Juhkami teeneid koguduste ja oma kiriku laiahaardelises organiseerimises on hinnatud Soome peapiiskop Hermani poolt Püha Talle Ordu II klassi risti annetamisega juba 1958. a. 1967. a. ülendas Londoni peapiiskop Athengoras tema ülempreestriks ja annetas talle kalliskividega risti ning paalitsa. 1970. a. sai ta Soome koguduselt kalliskividega kuldse risti. Karjala Haridusselts Helsingis annetas talle esimese välismaalasena ome teenetemärgi 1966. a. ning nimetas auliikmeks. 1978. a. hindas Soome peapiiskop Paul juubilari Püha Talle Ordu I klassi risti annetamisega ning Soome president U. Kekkonen annetas juubilarile Soome Valge Roosi I järgu ordeni.

MULTICULTURALISM

Aastast 1971 mitmekultuurilisus on läinud edasi suurte hüpetega.

KÜSI EDDY TOUSSAINT'ILT.

Eddy Toussaint'i tantsutrupp on esinenud rahvale ja saanud tormilise austuse osaliseks üle Kanada.

Mis on selles nii erakorralist?

Direktor Eddy Toussaint on uhke, et ta on ühe rahvusgrupi liige, kes aktiivselt kaasa töötab kanada kultuuri arendamiseks.

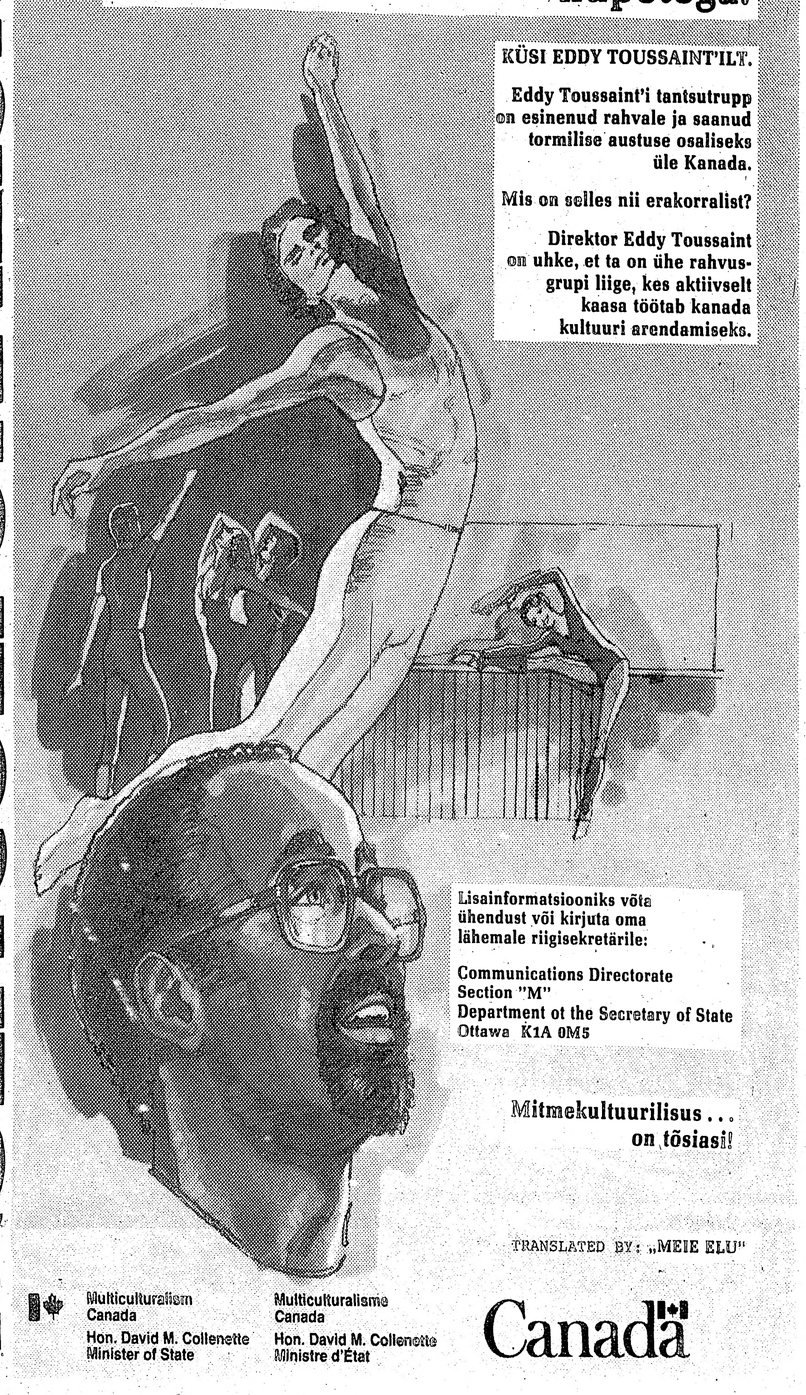

Lisainformatsiooniks võta ühendust või kirjuta oma lähemale riigisekretärile:

Communications Directorate
Section "M"
Department ot the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Mitmekultuurilisus . . . on tõsiasi!

TRANSLATED BY: „MEIE ELU"

Multiculturalism Canada
Hon. David M. Collenette
Minister of State

Multiculturalisme Canada
Hon. David M. Collenette
Ministre d'État

Canada

GEORG POOM

IN MEMORIAM

Georg Poom suri Torontos pühapäeval, 5. veebruaril s.a.

Ta sündis 10. novembril 1903. a. Tallinnas. Keskhariduse sai Tallinnas. Lõpetas Tartu Ülikooli õigusteaduskonna. Asus siis Tallinna advokaat Maureri abina advokatuuri alal töötama. Lühikeste aastatega saavutas hea klientuuri. Oli juriskonsult ettevõtetes. Võis vastu vaadata heale karjäärile ja majanduslikule julgeolekule.

Kuid siis katkes G. Poomi elus kõik, nagu suuremal osal eestlastel, barbaarse sissetungi tõttu üle idapiiri. G. Poomist sai sõjapõgenik Saksamaal, kust ta siirdus üle Inglismaa Kanadasse ja asus elama Torontosse. Ta töötas siin ühes ehitusettevõttes raamatupidajana mõned aastad, kuni pühendas end maalimisele portretistina. Tema elu lõpetas südameatakk.

G. Poom oli „perfektne gentleman" nii välimuses, mõtlemises, väljendusvormis ja diskussioonis. Ta kuulus mõnda aega Toronto Peetri koguduse nõukogusse. Ta elas tagasitõmbunult koos abikaasa Ingridiga, kellega tal oli õnnelik abielu.

G. Poom oli esteet, teisiti poleks ta läinud omalajal maalikunsti õppima Ants Laikmaa stuudiosse Tallinna. Ta käis kunstikursustel Saksamaal ja lõpuks ka Torontos. Ta õppis ja maalis peamiselt portreesid. Kuid ta ütles: „Ma ei ole kunstnik." Tema portreed olid hinnatud ja tellimisi tuli üha juurde.

Oma majandust korraldas ta nähtavasti nii, et üüris kortereid oma suuremas majas. Müüs lõpuks oma viimase ja ostis väiksema maja teisal. Lõpuks likvideeris ka selle ja ostis korteri „Eesti Kodus". Oma eelmises majas kultiveeris ta roose, kasvatas aedvilja ja maasikaid. Lõpuks muutus oma majapidamine koormavaks ja ta pidi selle likvideerima. Ta oli lõpuks õnnelik „Eesti Kodus", kus leidus rohkesti kaasmaalasi, kus on ilus ümbrus ja sai ka sööke „Ehata-rest".

1976. aastal kaotas ta ootamatult oma abikaasa ja jõudis nagu oma isikliku kriisi lävele. Kuid aeg tasandas selle ja paistis, et G. Poom on iseenda jälle leidnud.

Ta hoidis end range distsipliini all toitumises jm., ta hindas elu ja lootis veel mõnedki aastad edasi elada. Ta oli Saksamaal läbi elanud raske südameataki, millest kosus siiski mõnekskümneks aastaks. Kuid kaks päeva enne surma leiti G. Poom oma korterist meelemärkuseta ja toimetati haiglasse. Ta ei ärganud sellest löögist enam.

Kadunu sõbrad hindavad teda kui ühte ülimalt sümpaatset ja intelligentset inimest, kelle seltskonda jagada oli vaimne nauding ja rahuldus. Hinga rahus, armas sõber.

S. VEIDENBAUM

Pastor Philip Aleksander Tammaru 75 aastane

EELK Seabrooki ja Philadelphia koguduste hingekarjane Philip Aleksander Tammaru võis 8. veebruaril vaadata tagasi 75 aastat kestnud elurännakule.

Ta sündis a. 1909 Peterburis. A. 1928 lõpetab Pärnu Poeglaste Gümnaasiumi ja astub samal sügisel Tartu Ülikooli usuteaduskonda, liitudes akadeemiliselt korporatsioon Sakala perega. Veebruaris, 50 aastat tagasi, on ülikooli kursus lõpetatud ja algab kirikuõpetaja kutsesse siirdumiseks vajalik prooviaasta kahe väljapaistvate võimetega vaimuliku juures. Praost August Grünbergil ja õp. Harry Nuudil on noorele kandidaadile anda seda, mis vajalik viljakaks edaspidiseks ametipidamiseks. 10. veebruaril 1935 ordineerib piiskop dr. Hugo Bernhard Rahamägi Tallinna Toomkirikus 7 kandidaati, Philip Tammearu nende hulgas. Juba 2. juunil 1934 ta valitakse Pärnu-Jaagupi koguduse õpetajaks. 13. juulil ta laulatatakse Rakvere kirikus Aino Ernitsaga, kes ligi poole sajandi jooksul on olnud õpetajale heaks elukaaslaseks ja väärtuslikuks abiks.

1940. asus Tartusse abikaasa vanemate juurde. Pärast venelaste lahkumist kujuneb Peipsi-äärne Mehikoorma kogudus P.T. uueks tööpõluks. Siit ta teenib ka teiselpool Peipsit alles jäänud eestlasi.

1944. a. sügisel põgenes laevaga Danzigi. Mitmekordsete pääsemiste järele venelaste haardest võis lõppeks alustada uut elu Ameerika tsoonis, Frankfurt a/M. lähedal asuvas Hanau laagris.

34 aastat tagasi avanesid õp. Tammarule perega USA väravad. Esialgsele väljaõppele Luteri Kiriku poolt järgneb 23 aastat kestnud viljakas ingliskeelne usutöö mitmes Ohio osariigi luterlikes kogustes.

Kümme aastat tagasi õp. Philip Tammaru asus selle koguduse õpetajaks, mida ta on nüüd alates 14. novembrist 1973 teeninud 10 aastat. Seabrookis asumine annab veelgi paremaid võimalusi aidata kaasa rahvuslikus töös Rahvuskomitee Esinduskogu liikmena, pidades kahel korral (1974 ja 1983) palvusi USA Kongressis. „Who is Who in Religion" on avaldanud tema eluloo ja tegevuse andmed. Ta on pidanud rohkesti loenguid Eesti küsimuse üle ameeriklastele, esinenud palvustega raadios ja võtnud sõna ameerika ajalehtedes.

Õp. Juhan Suurkivi pensionile siirdumise järele oli EELK Philadelphia kogudus õnnelikus olukorras, et Tammaru nõustus olema ka sellele kogudusele hingekarjaseks.

Kogudused Seabrookis ja Philadelphias hindavad kõrgelt ühe eesti mehe panust, kes tarmukalt Jumala abiga jätkab oma tööd täie jõuga, elava huvi, armastuse ja andumusega tööle, mida ta on teinud poolesaja aasta jooksul. Praostkonna ja ametivendade nimel: ole tänatud, Jumal kaitsku ja õnnistagu Sind.

PRAOST RUDOLF KIVIRANNA

KUHU MINNA?

Laup., 18. veebr. Meeskoori Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 19. veebr. Virulaste Nõupäev Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Pühap., 19. veebr. Omar Daniel'i klaverikontsert Royal Conservatory of Music algusega kl. 4 õ.

Neljap., 23. veebr. Aiandusklubi loeng „Ilupõõsad" Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Reedel, 24. veebr. Vabariigi aastap. vastuvõtt Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Laup., 25. veebr. Eesti Vabariigi 66. aastapäeva aktus Montrealis Croatia Hall'is, 4990 Place deLa Savanne, algusega kl. 5 õ.

Laup., 25. veebr. Lasteaia 20. aastapäeva aktus Eesti Majas algusega kl. 10 h.

Pühap., 26. veebr. pärast E.V. aastap. aktust Tartu College'is Vabadusristi kavaleride austamine.

Pühap., 26. veebr. Eesti Vabariigi 66. aastapäeva tähistamise kontsert-aktus Toronto Ülikooli aulas algusega kl. 3 p.

Laup., 10. märtsil T.E.R.R. Kungla esituses „Kaval Ants ja Vanapagan" Minkleri auditooriumis, 1750 Finch Ave. E., algusega kl. 7 õ.

Pühap., 11. märtsil Toronto Eesti Segakoori Pop-kontsert West-Toronto Secondary kooli aulas, 330 Lansdowne Ave. algusega kl. 3 p.

Exclusive Delicatessen Co. ● 43 Mulock Ave. Toronto

UUS OMANIK – KEITH JACKSON

on Teie teenistuses — igat sorti suitsukalu.
Helistage: 766-6007